

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66. Tel. nocne 144-44, 177-77. Nr. konta P.K.O. 66.155

Pogrzeb Marszałka w poniedziałek

6-tygodniowa żałoba dla wojskowych i urzędników
Lokale rozrywkowe, kina i teatry zamknięte do wtorku
Przebieg choroby

Specjalny wysłannik „Głosu Porannego” telefonuje:

Nocy wczorajszej Warszawa nie spała. Głęboki smutek na wiadomość o zgonie Marszałka Piłsudskiego wdarł się do każdego mieszkania, przeniknął mury napelniając serca wszystkich żałością i bólem. W pierwszej chwili ludzie wprost wierzycie nie chcieli, telefony redakcyjne i policyjne były do późnej nocy alarmowane, dopiero kiedy nastąpiło potwierdzenie przez radio

ROZPACZ OGARNEŁA
TLUMY.

W Belwederze

Nasz samochód redakcyjny zatrzymał się przed Belwederem o godzinie 11,45 w nocy. Przemierzamy cichy i spokojny dziedziniec, hall w którym nikogo niema i zatrzymujemy się w dalszych pokojach, w których znajduje się kilku oficerów. W sypialni księżnej Łowickiej zauważamy kilka osób z rodziny Zmarłego. Na prawo znajduje się pokój p. Marszałka wój Piłsudskiego. Kierujemy się ku prawemu wyjściu, gdzie w małym saloniku belweder-
skim spoczywają

ZWŁOKI MARSZAŁKA.

Śmiertelne szczątki Wodza Narodu spoczywają na szerokim mahoniowym łożu, osłonięte białym prześcieradłem. U we-
zglowia łoża kładą zatopione w modłach dwie córki Marszałka Wanda i Jagódka.

Twarz Marszałka absolutnie niezmieniona, wyraża głęboką spokój, ma się chwilami wrażenie, że

MARSZAŁEK ŚPI.

Śpi spokojnie wśród czerwono-
krwawych tulipanów, które po-
łożyły tam ręce żony i córki.

P. Prezydent u Zwłok

Po godzinie 12 w nocy przy-
był do Belwederu p. prezydent
Mościcki. Twarz nacechowana
bólem, cała postać jakby pochy-
liła się pod brzemieniem cię-
żkiego spadu na naród i jego naj-
wyższego dostojnika.

Dłuższy czas w postawie kła-
czącej

P.P. PREZYDENT RZPLITFI
MODLIŁ SIĘ

u zwłok Marszałka Piłsudskiego.
po. Koło godziny 2 przybyli
wszyscy ministrowie in corpore
z premierem płk. Sławkiem na
czele. Najdłużej u zwłok Mar-
szałka przebywał gen. Rydz-
Śmigły, który też do ostatniej
chwilii był przy Marszałku.

Warszawa okryta kirem

Ranek zastał Warszawę w gło-
bokiej żałobie. Wszystkie do-
my udekorowane flagami, ubra-

Od lekarzy, którzy leczyli w ostatnich dniach Marsz. Piłsudskiego dowiadujemy się szczegółów choroby Jego. Choroba poczyniła szalone spustoszenia w żelaznym or-
ganizmie Marszałka. Sprowadzony z Wiednia profesor nie był zgodny w diagnozie z lekarzami krajowymi. Część lekarzy twierdziła, że Marszałek jest chory na uremję, — część podejrzewała raka. Objawy tych dwóch chorób są do siebie bardzo zbliżone i to właśnie było powodem rozbieżności diagnozy. Dopiero w ubiegłym tygodniu stwierdzono ponad wszelką wątpliwość raką wątroby i

żołądka. Ostatnie 2 dni, bardzo ciężkie, wróżyły niechy-
bną katastrofę. Coraz częściej występowały wymioty —
przeważnie krwawe, a Marszałek chwilami tracił przyto-
mność.

W sobotę rano Marszałek przyjął ks. Kornilowicza, przed którym wypowiadał się. Spowiedź trwała bardzo długo, ponieważ Marszałek z powodu szalonego osłabie-
nia musiał ją kilkakrotnie przerywać.

Dodać należy, iż ks. Kornilowicz należy do najbliż-
szych przyjaciół Marszałka.

Zwłoki w srebrnej trumnie

WARSZAWA. (Od specj. wysłannika „Głosu Por.”).
Eksportacja zwłok Marszałka Piłsudskiego z Belwe-
deru do katedry św. Jana odbędzie się w czwartek, dnia
16 bm. Zwłoka ta jest spowodowana tem, że **prace nad**
wykuciem specjalnej srebrnej trumny, w której
spoczną zwłoki Marszałka, potrwać kilka dni.

Trumna ze zwłokami ustawiona będzie w głównej
nawie katedry i dostępna będzie do obejrzenia wszyst-
kim przez dwa dni, tak, aby każdy mógł jeszcze raz zo-
baczyć twarz Marszałka i oddać Mu hołd.

**Przy trumnie pełnić będą straż wyżsi ofice-
rowie wszystkich szarż oraz podoficerowie.**

Zwłoki będą przeniesione z tego powodu do kate-
dry, że Belweder jest zbyt ciasny, aby pomieścić ogro-
mne tłumy publiczności, które po raz ostatni zechcą zo-
baczyć Wodza.

Nabożeństwo żałobne odprawi ks. kardynał Kakowski.

Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, na po-
grzeb Marszałka Piłsudskiego przybędą do sto-
licy delegacje wszystkich pułków w Polsce wraz
z pocztami sztandarowymi.

Trumna ze zwłokami Marszałka przeniesiona będzie
wzdłuż uszeregowanych wojskowych delegacji sztandaro-
wych. Delegacje te udadzą się następnie do Krakowa i
ustawią się u wejścia na Wawel. — **Ciało Marszałka**
przeniesione będzie wzdłuż szpalery sztandarów.

Eksportacja zwłok z katedry na kolej odbędzie się
w niedzielę. Pociąg będzie jechał bardzo wolno i zatrzy-
ma się na wielu stacjach po drodze.

**W Kołuszkach społeczeństwo łódzkie z p.
województwa na czele odda hołd zwłokom Mar-
szałka.**

Uroczysty pogrzeb w Krakowie odbędzie się naj-
prawdopodobniej w poniedziałek.

Szklana trumna umieszczona będzie później w srebrnej.

Specjalny wysłannik „Głosu
Porannego” telefonuje:
Dziś w godzinach poob-

dnich zakończyło się posiedze-
nie rady ministrów, poczem
do wiadomości dziennikarzy

podano, że postanowiono, aby
zabalsamowane zwłoki Marsz.
Piłsudskiego wystawić w szkła-
nej trumnie na dziedzińcu bel-
widerskim dzisiaj rano. Zwłoki
ubrane będą w siwy mundur
Marszałka, przepasany wstęgą
Orla Białego. Trumna wysta-
wiona będzie na dziedzińcu
dwa, lub nawet trzy dni, aby
dać możność społeczeństwu zło-
żenia hołdu szczątkom docze-
snym Wodza Narodu. W czwar-
tek wieczorem przeniesione bę-
dą do katedry św. Jana. Zapo-
wiedziany jest przyjazd do sto-
licy kilkuset delegacji z całego
kraju.

Co do pogrzebu ustalono, że
odbędzie się on w Krakowie
w sobotę. Gdyby jednak spro-
wadzenie prochów matki Jego
z Litwy nie nastąpiło przed
piątkiem, to pogrzeb w Krako-
wie odbędzie się w nadchodzą-
cy poniedziałek. W każdym
 bądź razie pogrzeb nie ode-
dzie się w niedzielę.

Lokale rozrywkowe, kina,
teatry, sale koncertowe będą
zamknięte do dnia pogrzebu
włącznie, t. j. najprawdopodob-
niej do wtorku. Również w lo-
kalach nocnych do tegoż dnia
nie będzie występów, ani mu-
zyki.

Myśl o przyszłości

Warszawski koresp. „Głosu Por.” telef.:

Już od roku 1930 Marszałek Piłsudski, przeczuwając zbli-
żającą się katastrofę, dużo uwagi poświęcał wyowiczeniu kadry
ludzi, którzy objąć mogła ster nawy państwowej.

To było właśnie powodem Jego odsunięcia się od pra-
państwowych i pozostawienia wolnej ręki w działaniu swym
uczniom.

Jednak z oddali Marszałek Piłsudski obserwował każde
posunięcie na arenie politycznej, wspierając radami swych przy-
słych następców.

Stworzenie nowego ciała konferencji premierów było je-
dnym z posunięć z tego cyklu.

Ostatnio poza swoim resortem Marszałek Piłsudski intere-
sował się specjalnie polityką zagraniczną. Jeszcze w piątek rano
przyjął ministra Becka i wysłuchał obszernego sprawozdania na
temat wizyty francuskiego ministra Laval.

Najwięcej konferencji odbył Marszałek Piłsudski ostatnio
z gen. Rydz-Śmigłym.

Jak się dowiadujemy z wiarygodnego źródła, gen.
Rydz-Śmigły ma być w najbliższym czasie mianowany
generałem broni.

nemi krepą. Na gmachach pa-
stwowych, ministerstwach i in.
umieszczono portrety Marszał-
ka **OTOCZONE KIREM.**

Liczne sklepy umieściły w
oknach wystawowych portrety
Marszałka owinięte kirem. Rów-
nież wszystkie latarnie ulicz-
ne owinięte są kirem. Na placu

belwiderskim powiewa czarna
chorągiew, opuszczona do poło-
wy masztu.

Przed Belwederem warty
honorowe pełnią żołnierze 1 p.
szwoleżerów im. Marszałka Pi-
sudskiego z obnażonymi sza-
blami.

W Belwederze w ulubionym ga-

biniecie Marszałka pośpieszni
kryją podłogę czarnym suknem
a ściany kirem.

Balsamowanie ciała

Pośrodku saloniku ustawiony
będzie katafalk ze zwłokami. O
godzinie 12 w południe do Bel-
wederu przybyli mjr. dr. Kali-

ciński i docent dr. Laskowski
którzy umieścili
SERCE I MÓZG MARSZAŁKA
w specjalnych urnach a następ-
nie przystąpili do balsamowa-
nia ciała.

Masę pośmiertną zdjęto jesz-
cze w nocy.

(Dalszy ciąg na str. 3-ej).

CELE PIŁSUDSKIEGO

Piłsudski jeden znał cel tylko i jedno miał ukochanie — Polskę. Cokolwiek czynił i mówił, czynił i mówił z myślą o jej potędze i wielkości.

Polska

„Przed Polską stoi wielkie pytanie, czy ma być państwem równorzędnym z wielkimi potęgami świata, czy ma być państwem małym, potrzebującym opieki możnych? — Na to pytanie Polska jeszcze nie odpowiedziała. Ten egzamin z sił swoich zdać jeszcze musi. Czekamy na pod tym względem wielki wysiłek, na który my wszyscy, nowoczesne pokolenie zdobyć się musimy, jeżeli chcemy obrócić tak daleko koło historii, aby wielka Rzeczpospolita Polska była największą potęgą nie tylko wojenną, lecz także kulturalną na całym Wschodzie Wskresić i tak ją postawić w sile i mocy, w potęgę ducha i wielkiej kultury musimy, aby się mogła ostać w tych wielkich, być może, przewrotach, które ludzkość czeka”. — (Przemówienie w Lublinie 11.I.1920).

„Polska, jeżeli chce być silną, nie na uroczystościach, nie przy kieliszku wina, lecz w codziennej pracy, w codziennym życiu, w codziennych wspólnych kłopotach, w codziennym słuchaniu ogólnych i zjednoczonych praw, Polska musi być zjednoczona i Polska musi być jednolita”. (Tamże).

Prawo

„Wszędzie symbolem demokracji od jej początków jest to, co jest prawem. Prawo usuwa kaprys indywidualny, usuwa osobę, wyraża twarz ludzką, nie dając jej nigdy momentem wieczności, czyniąc je zawsze reprezentantem czegoś, kładąc im słuchać wyborców, dając abstrakcyjny symbol. Prawo gronostaje królewskie ubiory. Koronę złotą na głowę mu

kładą. I dziś błędem jest demokracja, że sędziów tylko w skromne, czarne togi ubiera”. (Demokracja a wojsko — 25.V.1924).

„Bezsilność państwu daje ten, co karząc dłoń sprawiedliwości zatrzymuje, a ucieszą i honorową pracę dla państwa przez to co najmniej osłabia, jeśli nie demoralizuje”. (W rocznicę powrotu z Magdeburga, 15.XI.1925).

„Moc bez sprawiedliwości i swobody jest przemocą i barbarzyństwem, sprawiedliwość i swoboda bez mocy jest pustym frazesem i dziecinadą”.

Prawda

„Państwa i narody, które na podstawie kłamstwa, na podstawie negowania prawdy podają myśl polityczną, dają do zguby. Takie państwo zbliża się ku upadkowi. Prawo walki o byt jest prawem istnienia życia w świecie. Ten jest słabszy, kto buduje na kłamstwie i fałszu w porównaniu z tym, który buduje na prawdzie. Jak w walce wódz, który się kłamliwymi raportami kieruje, idzie ku przegranej, tak samo naród, który na kłamstwie buduje swe myśli idzie do swej zguby”. — (Przem. na Zjeździe Legionistów — 6.VIII.1923).

„Przeciwdziałanie oszczerstwu, jako metodzie politycznej, jest jednym z najtrudniejszych naszych zadań społecznych. Jest rzeczą wielką, na którą gdyby się Polska zdobyła, zdobyłaby wielką siłę. Kłamstwo jest chorobą wielką. Oszczerstwo ma dlatego duże znaczenie, że mu wierzą i ma właśnie dlatego duże znaczenie, że je u nas tak łatwo dusze przyjmują. Oszczerstwo byłoby łatwie, gdyby mu nikt nie wierzył”. (Tamże).

„Prawdy pod korcem nie chować, bo ona wyjdzie, skoro jedno kłamstwo drugiemu za-

przezać musi. Nie wiem, czy dzieci nasze, swoimi oczkami na nas patrząc, nie wyczuwają tej powodzi kłamstwa, w której rodzice żyją, i czy nie trwają się główki dzieci, gdy widzą starszych tak zakłamanych”. (Pierwsze dni Rzeczypospolitej — 16.XI.1924).

Honor

„Cnota jest wartością moralną o charakterze najzupełniej bezosobowym, o charakterze bezambicijnym, o charakterze, który zgóry przypuszcza poddać się pokorne człowiekowi tej wartości, którą cnota wyobraża”. (Wprowadzenie „Wirtuti Militari” — 22.I.1920).

„Honor służby cenię wyżej po nad honor osobisty, bo ten honor jest tak niezwykle trudny do utrzymania, że wobec niego wszystkie prawdy błędne, błędnie wobec niego nawet honor osobisty”. — „Honor nasz powinien polegać na służbie, a służba jest niczem innym, jak słuchaniem praw, przez ojczyznę, dla ojczyzny ustanowionych”. (Pożegnanie gen. Żeligowskiego — 27.X.1927).

Zgoda

„Kompromis jest nieszczęśliwym słowem. W wielu umysłach łączy się ono z pojęciem zdrady. Tymczasem kompromis jest ściśle związany z istotą demokracji. Polega on bowiem na uznaniu, że netylko moja wola jednej strony, czy chęć jej jest uprawniona do przejawiania się w państwie, lecz, że równa prawa ma wola i chęć innych. Kompromis jest ułatwieniem, gdy i jego konieczność, narzucająca się sama przez się, urasta w zasadę szanowania innych, jako współobywateli. — Współpraca wtedy jest łatwa i wola jednej strony nie slega nigdy po laury dominowania we wszystkich przejawach życia państwowego”. (Przemówie-

nie w Prezydium rady ministrów — 4.XII.1922).

„Nie sądzę, aby zgoda i jedność pojmowane być mogły w społeczeństwie nowoczesnym jednostronnie. Podstawą takiej zgody może być tylko praca, nie żądająca od nikogo wyrzeczenia się swojej indywidualności, wyrzeczenia się swoich myśli. Rzetelna zgoda i jedność oparta być może jedynie na współpracy, a nie na ekskluzywności”. (Przemówienie w Krakowie — 10.X.1919).

Wolność

„W pracy potrzeba umieć być ofiarnym. Tam, gdzie chodzi o życie, tam, gdzie chodzi o krew, jest ta ofiara najłatwiejszą, chociaż w laury owita. To jest ofiara, na którą polak napewno się zdobyje. Idzie o ofiarę ciężką, idzie o ofiarę, rozbłądą dla sily całego narodu, idzie o ofiarę z tego, co ludziom być może i jest najdroższe, o ofiarę ze swych przekonań i poglądów. Idzie o to, aby kraj nasz zrozumiał, że swoboda to nie jest kaprys, że swoboda to nie jest — „mnie wszystko wolno, a drugiemu nie”, że swoboda, jeżeli ma dać siłę, musi jednoczyć, musi łączyć, musi rękę sąsiadom i przeciwnikom podawać, musi umieć godzić sprzeczności, a nie tylko przy swoim się upierać. — Z takiej jedynie ustepliwości wzajemnej, z takiego jedynie szanowania wzajemnego, z takiej jedynie umiętności podawania do wspólnej pracy dłońi wszystkim, wypływa moc wielka w chwilach trudnych i w chwilach kryzysów państwowych”. (Przemówienie w Lublinie — 11.I.1920).

Walka

„Często przystępuje się u nas do przecwiczenia trudności z rozpaczą, zapalem, albo nie przystępuje się wcale. Tymczasem należy przedewszystkiem

usunąć psychiczne przeszkody. Potem należy czynić to, co jest najbardziej celowe. Jedne przeszkody obchodzi się, inne wprost się przełamuje, czasem trzeba mosty budować przez rzeki, czasem przelatywać ponad nimi. Ogromnie rozpowszechnione jest u nas pojęcie, że wytwarzanie przeszłości i panowanie słowa nad rzeczywistością. Na każdym kroku widać, jak ludzie tworzą fetysze, argumenty i przeróżne twory, które żyjąc życiem własnym, stają się potem dla ich twórców nieprzebytą zaporą. (Wywiad w „Tvg. Ilustr.” — 6.I.1917).

„Obok materialnych wysiłków niezbędna jest przy przecwiczeniu przeszłości i przy przechodzeniu przez krytyczne chwile siła moralna i wiara w siebie. Bez tego niewiele zrobić można. Bez tego przed każdą przeszkodą się cofniemy, a w każdym kryzysie się załamamy”. (Przemówienie w Katowicach — 28.VII.1922).

Czyn

„Słabość sily istotnej nie posiada i dlatego nagość swą ubiera w słowa, słów szuka, aby się upiększyć”. (Pierwsze dni Rzeczypospolitej — 16.XI.1924).

„Jedynie czyn ma znaczenie. Najlepsze chęci pozostają bez skutku, o ile nie pociągają za sobą następstw praktycznych”. (Wywiad dla „Petit Journal” — 27.I.1919).

„Państwa nie tworzy się przez gadanie; państwo tworzy się woli, z pewnym ryzykiem, a my bolmy się ryzyka; ale kto się boi Maciejowic, ten nie ma Racławic”. (Przemówienie w Tymczasowej Radzie Stanu — 26.IV.1917).

„Jestem swolennikiem rzucania człowieka na głęboką wodę, niech sobie radzi, a jak nie poradzi, to utonie”. (O organizacji obrony państwa — 5.XII.1926).

PRACOWITY ŻYWOT MARSZAŁKA

Józef Piłsudski, Pierwszy Marszałek Polski urodził się w r. 1867 w Żalowie pod Wilnem w rodzinie, zaangażowanej czynnie w powstanie styczniowe i wychował się w atmosferze tradycji patriotycznych oraz walki orężnej z Rosją.

Ukończywszy gimnazjum w Wilnie, zapisał się w r. 1885 na wydział medyczny uniwersytetu charkowskiego, skąd został wkrótce wydany za udział w rozruchach studenckich. Wróciwszy do Wilna brał udział w kółkach młodzieży o zabarwieniu socjalistycznym. W r. 1887 został włączony w przygotowywany przez rewolucjonistów rosyjskich spisek na życie cara i zesłany na 5 lat na Syberję wschodnią, początkowo do Kyrinska nad Leną, potem do Tunki. W r. 1892 powrócił do Polski i wziął udział w stworzeniu polskiej partii socjalistycznej. Dwa lata później objął redakcję jej organu „Robotnika”. Niestrudzony propagator idei niepodległości, przyczynił się wydaniem do nadania socjalizmowi polskiemu zabarwienia patriotycznego. Pod pseudonimem „Wiktor” objeżdżał Królestwo i „ziemię zabraną”, rozwłóząc drukowane przez siebie pismo, zakładając wszędzie tajne organizacje, apelując w pierwszym rzędzie do robotników.

Po 8-letniej pracy podziemnej został w r. 1900 aresztowany i osadzony w X pawilonie w Warszawie.

Symulując obłąd, zmusił tem wia-
dze do przeniesienia go do szpitala św. Mikołaja w Petersburgu, skąd zbiegł w roku 1901 przy pomocy lekarza Wł. Mazurkiewicza. Osiadłszy w Krakowie brał udział w życiu politycznym Galicji, krzewiąc myśl walki zbrojnej z caratem. Po wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej wyjechał do Tokio, aby uzyskać od rządu Mikada pomoc dla ruchu zbrojnego w Królestwie.

Wróciwszy do kraju zorganizował 13 listopada r. 1904 zbrojne wystąpienie przeciwko władzom rosyjskim na placu Grzybowskiem w Warszawie, następnie utworzył organizację bojową, jako zawiązek przyszłej sily zbrojnej i kierował jej walką przeciw caratowi. Gdy w PPS. wziął górę kierunek nieprzyjazny dążeniom niepodległościowym, Józef Piłsudski wystąpił z niej, wraz z grupą swych zwolenników i utworzył t. zw. Frakcję rewolucyjną. Po upadku rewolucji w Królestwie, taremtem Jego działalności stała się Galicja.

W przewidywaniu wojny europejskiej, głównym celem Józefa Piłsudskiego stało się przygotowanie polskiej sily zbrojnej. Propaganda Jego w tym kierunku przez długi czas natrącała na opór i brak zrozumienia szerokich warstw, odwoływanych od myśli o polskim czynie orężnym. Dopiero po przesileniu z powodu aneksji Bośni i Her-

cegowiny, nastąpił zwrot i udało Mu się powołać do życia „Związki Strzeleckie”. Zajęty oddział tworzeniem szkół oficerskich i kursów pobożnych, kształceniem instruktorów, rozwojem polskiej literatury wojskowej, z chwilą wybuchu wojny światowej, zarządził mobilizację strzelców i 6-go sierpnia roku 1914 na czele kompanii kadrowej wkroczył do Królestwa, zajmując opróżniony przez rosyjan pas pograniczny. Po utworzeniu legionów, objął dowództwo nad I brygadą i na jej czele stoczył z rosyjanami kilkadziesiąt bitew, potyczek i utarczek, zdobywając sobie sławę wskrzesiciela polskiej armji. Równocześnie począł tworzyć niezależnie od legjonów tajne wojsko niepodległościowe — Polską Organizację Wojskową (POW), której odgałęzienia się gniały w głąb Rosji.

Narażony na ustawiczne starcia z władzami wojskowymi państw centralnych, w lipcu roku 1916 podał się do dymisji z dowództwa I brygady legionów. Po proklamacji 5 listopada 1916 roku wszedł do tymczasowej rady stanu, jako dyrektor departamentu wojskowego. Po wybuchu rewolucji rosyjskiej, doszedł do przekonania, że głównym wrogiem stały się oddziały Niemcy i przeciw nim skierował działalność POW. Gdy na porządek dzienny weszła sprawa przysięgi legionistów na braterstwo broni z Niem-

cami, Józef Piłsudski sprzeciwił się jej 20 lipca roku 1917 został przez władze niemieckie uwięziony i osadzony w Magdeburgu.

Po katastrofie państw centralnych wypuszczony na wolność, powrócił do Warszawy i przejął z rąk rady regencyjnej władzę wojskową, następnie zaś 14 listopada 1918 roku — cywilną. Zwołany przez siebie sejm ustawodawczy uchwalił z 20 lutego roku 1919 poruczył Mu sprawowanie obowiązków Naczelnika Państwa, do chwili uchwalenia konstytucji. Jako Naczelnik Wódz wojsk polskich, przeprowadził Józef Piłsudski zwycięską wojnę z Sołtami, w trakcie której starał się urzeczywistnić ideę federacji Polski z Litwą i Ukrainą. W marcu roku 1920 armja ofiarowała mu buławę Pierwszego Marszałka Polski.

Występując w tym czasie jako mąż sztabu lewicy, popadał Józef Piłsudski w częste konflikty z najsilniejszym w sejmie stronnictwem demokratycznym — narodowym zarówno o kierunek w polityce zagranicznej, jak stosunek Naczelnika Państwa do sejmku. Po zebraniu się drugiego sejmku, odmówił Piłsudski kandydowania na Prezydenta Rzplitej i objął funkcję szefa sztabu generalnego.

Po utworzeniu się gabinetu Witosza w roku 1923, wystąpił z czynnej służby w wojsku i wycofał się do Sulejówki pod Warszawą, odda-

jąc się pracy literackiej i opozycyjnej propagandzie politycznej.

W maju r. 1926, niezadowolony z istniejących w państwie stosunków, stanął na czele oddanych Mu pułków i wkroczył do Warszawy, zmuszając po trzydniowej walce do ustąpienia Prezydenta Rzplitej i gabinetu Witosza.

Od tej chwili sprawuje Józef Piłsudski faktyczne kierownictwo państwa. Obrany w czerwcu 1926 roku przez Zgromadzenie Narodowe Prezydentem Rzplitej, odmówił przyjęcia tej godności, obejmując natomiast tę funkcję ministra spraw wojskowych i stanowisko przewodniczącego ścisłej rady wojennej oraz generalnego inspektora armji. Zwłokami nie od października 1927 do czerwca roku 1928 i od sierpnia do grudnia roku 1930 sprawował prezesura gabinetu.

Piłsudski był autorem szeregu prac publicystycznych i historyczno-wojskowych; najważniejsze: „Walka rewolucyjna w zaborze rosyjskim” (1903), „22 stycznia 1863” (1813), „Wspomnienia o Gąsioru Narutowiczu” (1923), „O wartości żołnierza legionów”, „Rok 1920”, „U źródeł niemocy Rzplitej”, „Moje pierwsze boje”. Od roku 1930 poczęto wychodzić zbiorowe wydanie pism Józefa Piłsudskiego pod tyt. „Pisma — mowy — rozkazy” pod redakcją M. Sokolnickiego i J. Stachewicza.

Cała Polska okryta żałobą

Wszystkie miasta składają hołd prochom Marszałka

P. marszałkowa zanemogła

W godzinach popołudniowych Warszawa wstrząsnęła nową wieścią o nagłej chorobie p. marszałkowej Piłsudskiej. — Jak się okazało p. Piłsudska, która dotąd mężnie znosiła ten straszny cios załamała się pod wpływem kolosalnego bólu i **POWAŻNIE ZANIEMOGŁA**. Ułoża jej czuwają dwaj wybitni lekarze.

Również poważnie zachorował na wstrząs nerwowy redaktor „Kurjera Warszawskiego”, p. Wojciech Stępczyński, który przybył do Belwederu nad ranem. Na widok zwłok Marszałka red. Stępczyński zemdlął i z trudem tylko doprowadzono go do przytomności.

Pogrzeb na koszt państwa

W południe o godzinie 12.30 odbyło się pod przewodnictwem płk. Ślawka **POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW**.

Rada ministrów uchwaliła, że pogrzeb Marszałka Piłsudskiego odbędzie się na koszt państwa.

Na tamże posiedzeniu rada ministrów uchwaliła formy żałoby narodowej. A więc przede wszystkim do dnia pogrzebu, t. j. do poniedziałku włącznie **MAJĄ BYĆ ZAWIESZONE WSZYSTKIE WIDOWISKA**, zabawy publiczne, produkcje w lokalach publicznych i t. p.

W tym samym czasie mają być wywieszone flagi, opuszczone do połowy masztu i okryte krepą.

Żałoba

Wojsko oraz wszystkich urzędników państwowych i samorządowych obowiązuje **6-CIO TYGODNIOWA ŻAŁOBA** oraz wstrzymanie się od urządzania i brania udziału w przyjęciach.

W posiedzeniu rady gabinetowej brali pozątem udział marszałkowie sejmu i senatu, którzy wprost z posiedzenia udali się do Belwederu, gdzie złożyli hołd prochom Marszałka Piłsudskiego.

Przed grobem Nieznanego Żołnierza płoną symboliczne znicze.

Zamiast kwiatów — budowa kopca

Jak się dowiadujemy kwiaty na trumnę Marszałka Piłsudskiego nie są przewidziane. — Wszyscy członkowie rządu zamiast kwiatów opodatkowali się na sumę 5.500 złotych na budowę kopca im. Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

Ministerstwo poczt i telegrafów wydało 25 groszowy **ŻAŁOBNY ZNACZEK POCZTOWY** czarny, z portretem Marszałka w żałobnej obwódce oraz telegraficzne blankiety żałobne.

Kondolencje

W godzinach popołudniowych złożyli osobiście kondolencje ministrowi Beckowi akredytowani przy rządzie polskim przedstawiciele państw obcych, a więc: Msgr. Marmaggi, ambasadorowie Rzeszy, ZSSR., Wielkiej Brytanii, Turcji, Włoch i Francji, oraz posłowie Jugosławii, Belgii, Austrii, Lotwy,

Odezwa ministra Jędrzejewicza

Krepa na beretach i rękawach dzieci

Minister W. R. i O. P. p. Wacław Jędrzejewicz ogłosił następującą odezwę do młodzieży:

„Młodzieży!”

Marszałek Polski Józef Piłsudski nie żyje!

Brak słów dla wyrażenia ogromu bólu w którym pogryzła się cała Polska.

Okryci kirem żałoby winniście dowiescie młodzi obywatele, że otrzymia praca dziełowa ukończonego Wodza i nauczy-

ciela narodu, że nadludzki wysiłek Jego ofiarnego bez granic życia utrwalili się także w waszych duszach mocną i zdecydowaną wolą dźwignia nadali dzieła budowy siły i znaczenia Polski.

Znaliście i kochaliście Marszałka Piłsudskiego nie tylko jako swego wychowawcę, lecz jako najlepszego przyjaciela młodzieży.

Postać Jego pozostanie dla was i przyszłych pokoleń sym-

bolem honoru i wielkości Polski.

Polecam we wszystkich szkołach odczytać orędzie P. prezydenta Rzeczypospolitej, na budynkach szkolnych wywiesić chorągwie państwowe, opuszczone do połowy masztu, **A MŁODZIEŻ SZKOLNĄ WZYWAM DO OKRYCIA KIREM ODZNAK SZKOLNYCH NA CZAPKACH, BERETACH I RĘKAWACH.**

(—) WACŁAW JĘDRZEJEWICZ.

Dzieci głośno płakały

w czasie pogadanek z powodu śmierci Marszałka

Wieść o śmierci Pierwszego Marszałka Polski dotarła do szkół łódzkich we wczesnych godzinach porannych. Celem przekonania się, jak przyjmie działwa szkolna tę wieść miobową, wysłaliśmy do jednej ze szkół powszechnych naszego współpracownika. Oto jego spostrzeżenia:

Nauczycielstwo ustawiło dzieci przed budynkiem szkolnym — szkoła nie posiada sali rekreacyjnej — gdzie kierownik szkoły odczytał de peszę o zgonie Marsz. Piłsudskiego. Odczytano także orędzie pana prezydenta Rzplitej. W czasie wciągania sztandaru owiniętego kirem do połowy masztu zachowano dwumi autową ciszę. Zazwyczaj uczniowie śpiewają w poniedziałki rano hymn uczniowski, wczoraj jednak żadnych śpiewów w szkole nie było. Pierwsza godzina lekcyjna poświęcona była wspomnieniom o Zmarłym.

przyczem niektóre dzieci głośno szlochały. Praca w szkole odbywała się potem normalnie, nie urządzono jedynie zabaw na lekcjach ćwiczeń cielesnych oraz nie śpiewano. Lekcje rozpoczynały się i kończyły według zegarka, a nie, jak zwykle, według dzwonka. Zachowanie dzieci było bez zarzutu. Na korytarzach panowała w czasie pauz wyjątkowa

cisza. Z tablic ściennych zdjęto gazetki i ilustracje, na miejsce których umieszczono wycięte z dzienników depesze, donoszące o zgonie Marszałka Piłsudskiego. Portrety Marszałka dzieci udekorowały kirem.

Podobny przebieg miał dzień wczorajszy także w innych szkołach. (1)

Inspektorat Okręgowy b. Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych

z dniem 15 maja r. b. zostaje zlikwidowany.

W związku z tem firmy zainteresowane w sprawach egzekucji zaległych składek, winny się zwracać bezpośrednio do Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, ul. Czerniakowska Nr. 231.

Kto obejmie fękę min. spraw wojskowych

WARSZAWA, 13.5. (Tel. wł.). — Jak się dowiadujemy nowomianowany generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz - Śmigły przedstawi panu premierowi kandydata na stanowisko ministra spraw wojskowych, którego obowiązki obecnie pełni tymczasowo gen. Kasprzycki. Mówi się o dwóch kandydatach: o wyżej wymienionym gen. Kasprzyckim i gen. Sosnkowskim.

Szkoły czynne

WARSZAWA, 13.5. (Tel. wł.). — W dniu dzisiejszym w Warszawie nigdzie nie przerywano normalnych zajęć, ani w szkołach, ani w sądzie, ani w jakimkolwiek urzędzie. Zamknięte zostały jedynie uniwersyteł i giełda. Szkoły zostaną zwolnione na dzień eksportacji zwłok, względnie pogrzebu w Krakowie. Z prowincji nadeszła masowo zgłoszenia młodzieży, która chce wziąć udział w pogrzebie, jednakże decyzyj w tej sprawie ministerstwo jeszcze nie powzięło.

Dzwon „Zygmunt” odezwał się

Kraków został dziś z rana powiadomiony o zgonie Marszałka biciem w słynny dzwon Zygmunta na Wawelu, który odzywa się jedynie w chwilach wyjątkowej doniosłości dla narodu polskiego.

Depesza ministra Becka do polskich placówek dyplomatycznych

WARSZAWA, 13.5. (PAT) — Minister spraw zagranicznych Józef Beck wysłał w dniu wczorajszym następującą depeszę do szefów placówek zagranicznych R. P.:

„Dziś wieczorem po ciężkiej chorobie zmarł Marszałek Piłsudski. Prezydent R. P. wydał orędzie do narodu, które będzie panom komunikowane.

Na czele dzieła Marszałka wybiła się okroślenie naszego miejsca w życiu międzynarodowym, miejsca, godnego naszego narodu. Jestem przekonany, że wszyscy, którzy mają zaszczyt w zewnętrznej reprezentacji naszego państwa pracować, będą uważali za swój obowiązek nie z wielkością tego dzieła nie uronić.”

W dniu dzisiejszym wszystkie placówki zagraniczne R. P. nadesłały telegramy, w których szefowie i

personel służący trwać przy ideałach marszałka.

Ostatnia wizyta p. Becka w Belwederze

W piątek wieczorem, podczas rautu na część bawiącego w Warszawie min. Laval, minister Beck udał się na 10 minut do Belwederu, gdzie złożył Marszałkowi definitywne sprawozdanie z przebiegu obrad z ministrem francuskim. Była to ostatnia wizyta ministra Becka u marszałka, którego już więcej nie widział. Natomiast do ostatniej chwili ułoża Marszałka przebywał generał Rydz - Śmigły.

General Zamorski do policji

Rozkaz Komendanta Głównego Policji Państw.

WARSZAWA, 13. V. (PAT) — Rozkaz Komendanta Głównego Policji Państwowej z dn. 12 maja 1935 r.:

Marszałka Józefa Piłsudskiego, Wodza i Ojca Narodu, niema wśród żywych Polaków. Pozostał między nami Jego wielki duch i testament, wyrażający się w dwóch słowach: „Służba Ojczyźnie”. Wierni temu przykazaniu trwać będziemy nadal na naszych posterunkach czujnie, zapewniając ze spokojem i

mocą ład w kraju i bezpieczeństwo współbraciom.

Zarządzam w Korpusie Policyjnym noszenie odznak żałoby przez okrycie orłów na czapkach, temblaków, przy szablach i bagnietach krepą.

Rozkaz ten odczytać przed frontem wszystkich oddziałów.

Komendant Główny Policji Państwowej
KORDJAN ZAMORSKI
General brygady.

Rady adwokackie wysyłają delegatów na pogrzeb

WARSZAWA, 13.5. (Telef. od specjalnego wysłannika „Gł. Por.”):

Dowiadujemy się, iż zarząd główny rady adwokackiej zawiadomił wszystkie delegatury rad adwokackich na terenie całego kraju, żeby wydelegowały po jednym przedstawicielu na pogrzeb Marszałka Piłsudskiego.

Koło żydowskie do premiera

Koło żydowskie wysłało depeszę do premiera Ślawka, w której pisze:

„Koło żydowskie, jako parlamentarna reprezentacja ludności żydowskiej w Polsce, łączy się z całą ludnością państwa w nieutulonym i głębokim żalu z powodu zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i składa hołd historycznym zasługom Wskresziciela i Budowniczego wielkiej Polski. Pamięć o Józefie Piłsudskim trwać będzie wiecznie w sercach ludności żydowskiej”. Podpisali: Rozmaryn i Rotenstreich.

Zawieszenie imprez sportowych

WARSZAWA, 13.5. (Telef. od specjalnego wysłannika „Gł. Por.”):

Prezes urzędu W. F. i P. W. płk. Kiliński, wydał zarządzenie do wszystkich zrzeszonych sportowców, by swe oznaki klubowe, noszone w kłapkach i butonierkach, okryli krepą na znak żałoby.

Jednocześnie płk. Kiliński zawiesił wszystkie imprezy sportowe aż do odwołania. W związku z tem zarządzeniem zapowiedziane na niedzielę mecze ligowe nie odbędą się.

Zdjęcia z przed lat...

Przed kilkunastu laty na cześć składającego wizytę we Francji Marszałka Piłsudskiego jako Naczelnika Państwa, urządzono ćwiczenia wojkowe. Na zdjęciu obok Marszałka Piłsudskiego widoczny po stronie prawej ówczesny min. wojny, a późniejszy minister spraw zagranicznych Barthou; po stronie lewej marsz. Foch.

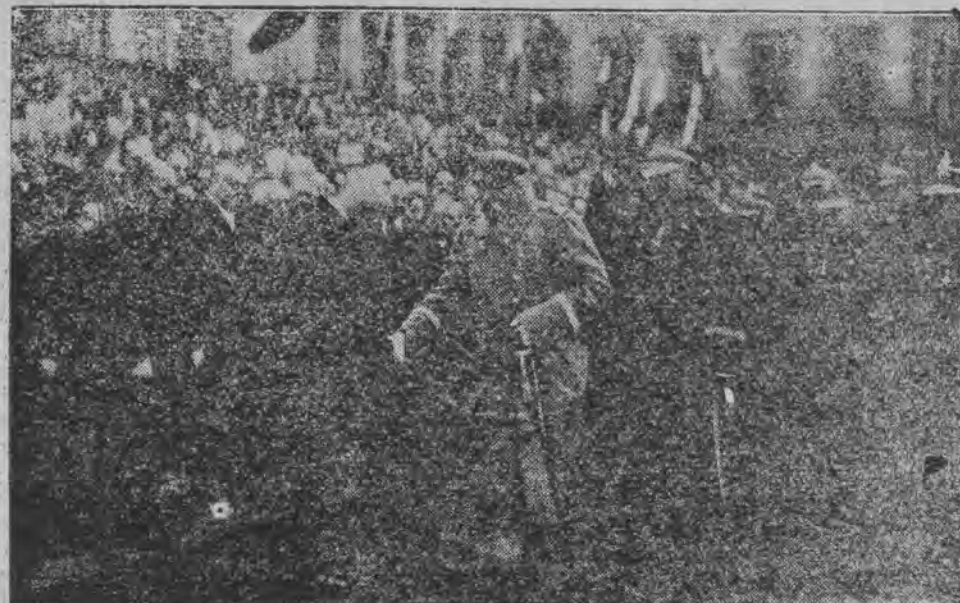
Marszałek Piłsudski w 1914 roku jako komendant Legionów.

Piłsudski wraz ze swymi najbliższymi współpracownikami na ćwiczeniach P. O. W. w 1917 roku

Marszałek Piłsudski w okopach podczas wojny światowej

Marszałek Piłsudski w czasie rewji wojskowej na Placu swego imienia.

Minister Laval w Moskwie

Wczoraj konferował z Litwinowem -- dzisiaj spotka się ze Stalinem
Prasa sowiecka stara się pomniejszyć znaczenie warszawskiej wizyty francuskiego ministra

Uczczenie pamięci marszałka Piłsudskiego przez francuzów i bolszewików

MOSKWA, 13.5. (PAT) — O godz. 11.45 przybył do Moskwy francuski minister spraw zagranicznych Laval z towarzyszącymi mu osobami. Min. Laval zamieszkał jako gość rządu sowieckiego w pałacu reprezentacyjnym komisariatu spraw zagranicznych. Po śniadaniu w ambasadzie francuskiej rozpoczęła się o godz. 15 ej pierwsza konferencja min. Laval z Litwinowem. Następnie przewidziane jest zwiedzanie miasta, kolei podziemnej oraz obiad i raut u komisarza Litwinowa.

MOSKWA, 13.5. (PAT) — Rozmowa, w której uczestniczył minister

Laval, ambasador Alphand oraz dyr. Leger i Rochat ze strony francuskiej, zaś komisarz Litwinow, zastępca komisarza Krestinskij i ambasador Piotomkin — ze strony sowieckiej, trwała półtorej godziny, przyczem w bardzo przyjaznym tonie omówiono najważniejsze kwestie polityki międzynarodowej, interesujące oba kraje, a zwłaszcza rezultaty WARSZAWSKIEJ WIZYTY MIN. LAVALA, jak rów-

nież kwestję ratyfikacji układu francusko - sowieckiego. Poruszono również sprawę wschodnio - europejskiego paktu regionalnego o nie agresji, konsultacji i nieudzielaniu pomocy napastnikowi oraz szeregi pokrewnych kwestji, związanych z obecną sytuacją europejską.

MOSKWA, 13.5. (PAT) Według opinji francuskiej, wizyta moskiewska ma przedewszystkiem CHARAK-

TER KURTUAZYJNY I MANIFESTACYJNY. Poza jutrzejszym spotkaniem z premierem Molotowem i Stalinem, program przewiduje tylko jedną konferencję polityczną, w czasie której minister Laval poinformuje komisarza Litwinowa o ogólnej sytuacji europejskiej, a zwłaszcza o STANOWISKU POLSKI.

MOSKWA, 13.5. (PAT) — Prasa sowiecka czyni wszystko, co możliwe, aby POMNIEJSZYĆ ZNACZENIE WARSZAWSKIEJ WIZYTY MIN. LAVALA. Dzienniki zamieszczają przemówienia ministrów Becka i Laval, jak również komu-

nikat Havaśa o rezultatach rozmów warszawskich, zaopatrując je TENDENCYJNIE TYTUŁAMI.

MOSKWA, 13.5. (PAT) — Podczas dzisiejszego przyjęcia dziennikarzy francuskich przez prasę sowiecką naczelny redaktor „Izwestij” Bucharin oznajmił zebranyemu zgromadzeniu „WIELKIEGO BOHATERA NARODOWEGO POLSKI — NAJRODOWIEJ SZYBIEJ ZAPRZYGAJĄCYM Z PRZYJAZNIONYM ZSRR NARODOWI FRANCUSKIM”, poczem zaproponował uczczenie jego pamięci PRZEZ POWSTANIE, co liczenie z broni DZIENNIKARZE FRANCUSCY I SOWIECCY UCZYNILI.

Plotki

Król angielski Edward VII, poprzednik obecnie panującego Jerzego V podejmował obiadem jednego z niezawisłych władców, panujących pod protektorem Wielkiej Brytanji.

Dostojnik w turbanie zachowywał się przy stole nieco dziwnie. Zlekceważył widelce i noże, natomiast ogryzał kości i rzucał je po sobie.

Lordowie angielscy uśmiechali się kpiąco. Ale uśmiech zamarł na ich ustach, gdy król Edward z nieznaną powagą ogryzał kość i rzucał ją na posadzkę.

W czasie jubileuszu Jerzego V, złożył mu życzenia i wizytę Gandhi. Wszedł bosy, zawinięty tylko w białą materję, strój ubogich wędźlarzy w Indiach.

Doszedłszy do obojga królestwa podał im rękę i potrząsnął nią kilkakrotnie. Ten niewidzialny dotąd na dworze angielski strój oraz zachowanie, zostały jednak przyjęte przez zebranych z nieznaną powagą.

Hrabina X. została przed dwoma laty tknięta paraliżem. Straciła mowę i władzę w członkach. Może poruszać jedynie lewą ręką i to z trudem.

Z otoczeniem porozumiewa się przy pomocy tekturowej tabliczki z alfabetem, po której wodzą palcem, wskazując odpowiednie litery.

Pewnego dnia do hrabiny przybył w odwiedziny jej bratanek, który pragnąc rozweselić staruszkę, opowiedział jej jakąś niezbyt przyzwoitą anegdotę.

Sędziwa arystokratka przysunęła sobie tabliczkę i wskazała kolejno następujące litery:

— Fidone.

Ujemny bilans handlowy w obrocie zagranicznym Polski za kwiecień

Warsz. koresp. „Głosu Por.” telef.:

Dowiadujemy się, że bilans handlowy za kwiecień r. b. dał saldo ujemne, wprawdzie bardzo nieznaczne, bo wynoszące 231.000.— zł., ale jest to poraz pierwszy od bardzo długiego szeregu miesięcy minus, zanotowany w tej rubryce.

W cyfrach bilans ten przedstawia się jak następuje: wywóz z Polski w kwietniu wyniósł 1.065.324 tonn towarów wartości 73.695.000 zł., natomiast przywóz do Polski wyniósł 148.677 tonn wartości 73.926.000 zł.

W porównaniu do marca r. b. wywóz zmniejszył się o 1.269 tys. zł., natomiast przywóz wzrósł o 4.232 tys. zł.

TRANSPORTY DO PALESTYNY

NAJSZYBCIEJ, GDYŻ BEZPOŚREDNIO ZAŁATWIA

PRZEDBORSKI, KOLNER i S-ka, Łódź, Sienkiewicza 6, telef. 247-75
 Udzielamy bezpłatnie wszelkich informacji.

Zerwane odznaki jubileuszowe

Groźne zaburzenia na tle obchodu królewskiego

DUBLIN, 13 maja. (Pat.) — W Belfaście miały miejsce poważniejsze zaburzenia w związku z zajściem na tle obchodu jubileuszu królewskiego. O ile śledztwo zdołało ustalić, hasłem stała się okoliczność, iż grupa młodzieży w kilku wypadkach zerwała odznaki jubileuszowe oraz ściągnęła szlendar angielski. Dwie bomby wybuchły w dzielnicy katolickiej miasta. Kilka strzałów zostało oddanych w kierunku policji, a salwy kamieni zostały wymierzone pomiędzy demonstrantami. Jedna osoba została ciężko poturbowana, szczyty w kilku

sklepach, tramwajach i autobusach potłuczone. Powstała z pracy robotniczej - katolickiej zostały napadnięte przez tłum, który również obrzucał kamieniami jedną szkołę katolicką. Miasto pozostaje pod wzmocnioną ochroną policyjną.

Pani Padowiczowa skarży

o premję asekuracyjną po samobójstwie męża

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Cywilny sąd okręgowy w Warszawie rozpatrywał skargę, jaką wytoczona została przez wdowę po kupcu kdzkim, Padowiczu, przeciwko jednemu z towarzystw ubezpieczeniowych. Kupiec w ub. r. wyjechał do Sopotu i w kilka dni potem w hotelu popełnił samobójstwo. Samobójca pozostawił list do żony. W tym samym roku, kiedy popełnił samobójstwo, Padowicz przedtem zaasekurował się w jednym z towarzystw ubezpieczeniowych na 15.000 dolarów.

Po śmierci wdowa zażądała od towarzystwa wypłacenia premji ale spotkała się z odmową. Towarzystwo asekuracyjne powołało się na postanowienie umowy ubezpieczeniowej, gdzie o ileby w pierwszym roku trwania umowy ubezpieczeniowej, ubezpieczony miał popełnić samobójstwo, to towarzystwo pieniędzy nie wypłaca. Umowa zawiera zastrzeżenie, że ten przepis nie ma zastosowania, jeżeliby samobójstwo nastąpiło wskutek choroby umysłowej.

Wdowa spotkawszy się z odmową wystąpiła na drogę sądową, załączając do skargi list pośmiertny zmarłego małżonka, z którego treści wynikać ma, że Padowicz w chwili popełnienia samobójstwa nie był patem swoich zmysłów. W liście tym denat pisał, że odbiera sobie życie pod wpływem „dziesiątej

Reprezentacyjny most nad Pilicą w Spale

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dowiadujemy się, że w roku bieżącym z polecenia ministra komunikacji w Spale nad Pilicą wzniesiony będzie reprezentacyjny most żelazny, łączący drogę z Warszawy ze Spalą i ułatwiający jednocześnie komunikację pomiędzy Spalą a południową częścią kraju.

42 miliony

liczy ludność Francji

Ogłoszone urzędowe dane statystyczne wykazują, że ludność Francji w dniu 20 czerwca ub. r. wynosiła w przybliżeniu 41.940.000, tj. tyle, co w roku 1927.

Zaznaczyć trzeba, że w roku 1920 ludność francuska wskutek strat wojennych zmniejszyła się do 39 milionów, gdy przed wojną w roku 1913 wynosiła 41.685.000.

Żydzi w Niemczech

Gdański hitlerowski „Der Danziger Vorposten” w ten sposób przedstawia obecny stan liczebny ludności żydowskiej w Niemczech. Żydów wyznania mojżeszowego — 475.000, żydów czystej krwi, nienależących jednak do wyznania mojżeszowego — 300.000, mieszane w pierwszym i drugim stopniu — 775.000. Ogólna liczba ludności żydowskiej w Niemczech, według obliczeń pisma gdańskiego, wynosi 1.555.000 dusz.

Zastępca Hitlera w Sztokholmie

BERLIN, 13.5. (PAT) — Dziś o godz. 3.45 z lotniska berlińskiego wystartował do Sztokholmu zastępca kanclerza min. Hess, który wtorek wygłosi w stolicy Szwecji odezwy o nowych Niemczech. Ministrowi prócz małżonki i adjutanta towarzyszy m. in. znany geopolityk niemiecki prof. dr. Haushofer.

Fakty

Koniec „Aschingera”

Ktokolwiek zna Berlin, przypomni sobie, że na wielu ulicach spotykał lokale (o białe - niebieskich i białozielonych szyldach), w których za małą opłatą można było konsumować kanapki, parówki, tak że skromne obiady i kolacje. Białe niebieskie kolory szyldów oznaczały restauracje, białe - zielone, cukierki popularnej w całym świecie firmy Aschinger.

Mało kto wiedział, że twórcą tych po całym Berlinie rozprzestrzenionych lokali, odpowiadających w szczególności paryskim restauracjom Duvala, był kelner żydowski, Aschinger, który czterdzieści lat temu przybył do Berlina i zrealizował tam myśl taniach, dostępnych każdemu, a prztem estetycznych i apetycznych restauracyjek.

Myśl była trafna i przyjęła się. Turyści i przyjeźdźni, białusi i t. zw. lepsza publiczność wstępowała do restauracji i cukierki Aschingera. Firma rozrastała się. Przeobraziła się w towarzystwo akcyjne. Wnet ilość tych zakładów gastronomicznych przekroczyła setkę. Pełni energii i inicjatywy właściciele poczęli budować hotele jak „Försterhof” na placu Potsdamskim i wielkie zakłady gastronomiczne.

Jak prasa berlińska donosi i te zakłady gastronomiczne, posiadające własne piekarnie, własne rzeźnie, własne masarnie, nie wytrzymały naporu nowych czasów i nowego reżimu w Niemczech. Złazły się one w stan likwidacji.

Pod opiekę ligi narodów

udaje się Abisynja wobec zbrodni włoskich

GENEWA, 13.5. (PAT) — Nadeszła tu nowa nota rządu abisyńskiego, który domaga się od rady ligi narodów zapoznania się z doniesieniami zarządzeniami wojskowymi Włoch oraz zaprzecza wiadomościom o powszechnej mobilizacji armji abisyńskiej.

PARYŻ, 13.5. (PAT) — Agencja Havaśa donosi z Rzymu, że żadne demarche francusko - brytyjskie w sprawie Abisynji nie zostało dokonane wobec rządu włoskiego.

Cały świat składa pamiętny hołd wielkim zasługom Wielkiego Człowieka i Wodza

Delegaci Włoch i Francji

wezmą udział w pogrzebie marszałka Piłsudskiego

Wiadomość o zgonie Marszałka Piłsudskiego zrobiła kolosalne wrażenie nie tylko w Polsce ale i na całym świecie.

Gazety francuskie, angielskie, włoskie, szwajcarskie, szwedzkie i duńskie, jak również i państw bałkańskich zamieszczają na tytułowych miejscach artykuły o śmierci Marszałka.

Nawet prasa japońska i chińska zamieściła artykuły o zgonie Marszałka, podkreślając jego wielkie zasługi dla ojczyzny.

Prasa amerykańska, zamieszczając wiadomość o zgonie podkreśla olbrzymią rolę Marszałka w stosunkach międzynarodowych, jego geniusz i bezprzykładne poświęcenie dla dobra narodu.

Paryska „La Liberté” ogłasza następujące oświadczenie gen. Weyganda: „Śmierć Marszałka Piłsudskiego została przyjęta z głębokim wzruszeniem przez wszystkich przyjaźniół Polski.”

Przyłączają się oni do żałoby narodu polskiego po tym wielkim patriocie, składają hołd nad grobem odharzonego mocą i wyjątkową energią wodza, który całe swoje życie poświęcił dla sprawy odzyskania niepodległości i utrwalenia wielkości swego kraju.

CITTA DEL VATICANO, 13.5. (PAT) — Wczesnym rankiem Ojciec Św. Pius XI został powiadomiony przez ambasadora Skrzyńskiego o

PARYŻ, 13 maja. (Pat.) — Agencja Havasa donosi: Rząd francuski na pogrzebie Marszałka Piłsudskiego reprezentować będzie minister spraw zagranicznych Laval i marszałek Pétain. W związku z tą decyzją rządu, minister Laval zatrzyma

się w Warszawie w drodze powrotnej z Moskwy. Marszałek Pétain wyjedzie do Warszawy po ustaleniu oficjalnej daty pogrzebu. — *

RZYM, 13-go maja. (Pat.) — Agencja Stefani podaje, że na

uroczystościach pogrzebowych Marszałka Piłsudskiego rząd włoski reprezentowany będzie przez ambasadora Bastianiniego, a armia włoska — przez oficjalną delegację z gen. Grazolim na czele.

Żałoba w Tel-Avivie

WARSZAWA, 13.5. (PAT) — Żydowska agencja telegraficzna donosi z Tel-Avivu:

Wiadomość o zgonie Marszałka Piłsudskiego wywołała powszechną żałobę.

Rada narodowa i inne organizacje wystosowały depesze kondolencyjne do rządu polskiego.

W synagogach odprawiono nabożeństwa żałobne za duszę Marszałka Piłsudskiego. Żydzi polscy wydali odezwe. Na gmachu generalnego konsultatu powiewa sztandar w żałobie.

Żałobne audycje

Wczoraj o godzinie 18-ej radio stacja angielska w Davenport nadała audycję żałobną, poświęconą pamięci Marszałka Piłsudskiego. Po wygłoszeniu przez radio wspomnienia o Marszałku Piłsudskim i Jego życiorysu, odegrano narodowy hymn polski.

*

Również radiostacje holenderskie nadały żałobną audycję poświęconą Marszałkowi Piłsudskiemu, a radio stacja moskiewska nadając wiadomość o zgonie Marszałka Piłsudskiego, podała Jego życiorys.

Depesze kondolencyjne

Specjalny wysłannik „Głosu Porannego” telefonuje:

Od samego rana ze wszystkich stolic całego świata napływają depesze kondolencyjne utrzymane w niezwykle serdecznym tonie, a dosadnie podkreślające żal i ból, jaki sprawiła śmierć Pierwszego Marszałka Polski.

zgonie Marszałka Piłsudskiego.

Wiadomość ta wywarła na Ojcu Św. bardzo głębokie wrażenie.

W godzinach popołudniowych Ojciec Św. przesłał panu prezydentowi R. P. następujący telegram:

„Do Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Bierzemy żywy udział w żałobie Pana Prezydenta i żałobie Polski, zawsze szczególnie drogiej naszemu sercu.

Modlimy się o wieczny spoczynek dla duszy nieodżałowanego Marszałka, oraz modlimy się także o pokój i pomyślność dla Polski, którą błogosławimy całą, w Pana Prezydenta czcigodnej osobie. Pius XI”.

Wrażenie wywołane zgonem Marszałka Piłsudskiego było rzeczywście ogromne. Pod adresem prezy-

denta Rzplitej napływały w ciągu dnia depesze kondolencyjne, nacechowane serdecznością i wyrazami współczucia.

Depesze nadesłali: Prezydent Francji Lebrun, kanclerz Hitler, Mussolini, król Borys bułgarski, regent Węgier Horthy, prezydent Łotwy Quiesis, prezydent Szwajcarii, prezydent Hiszpanji Zamorra, prezydent Czechosłowacji Masaryk, prezydent senatu gdańskiego, król Karol rumuński, prezydent Estonji i t. d. i t. d.

Ks. kardynał prymas Hlond wystosował ra ręce gen. Rydza - Śmigłego, generalnego inspektora sił zbrojnych, depeszę treści następującej:

„Z powodu zgonu genialnego twórcy, zwycięskiego wodza i pier-

Czcigodna Wdowa

Marszałkowna Piłsudska na jednej z ostatnich fotografii.

Męki ostatnich miesięcy

Ostatnie miesiące życia marszałka Piłsudskiego były ciężkim zmaganiem się człowieka ze zbliżającą się śmiercią. Mimo pieczołowitej opieki lekarskiej marszałek jakgdyby leczył się sam. Nie chciał poddawać się wszystkim zabiegom, załączanym przez lekarzy, odsuwał niektóre lekarstwa. W ostatnich cza-

sach utrudnione było odżywianie marszałka. Jedyne pożywienie, które przyjmował, były owoce. Ostatnio przestał nawet jadać owoce. Całodzienny pokarm marszałka ograniczał się do suchej bułki i mleka. Jest to objaw zresztą przyraku żołądka znany lekarzom.

Najbliższe zamierzenia rządu

Wprawdzie wobec uroczystości żałobnych, które przypadną na ostatnie dni bieżącego tygodnia, nie może być mowy o wznowieniu w terminie przewidywanym obrad nad ordynacją wyborczą, które w ten sposób ulegną pewnemu odroczeniu. Jednakże, jak słychać w kołach

politycznych, cały kalendarz polityczny, wyznaczony jeszcze przed zgonem Marszałka, naogół będzie utrzymany. Obrady nad ordynacją wyborczą odsunięte o kilka dni, wpłyną na odroczenie również najwyżej o kilka dni terminu nadzwyczajnej sesji sejmowej.

General dywizji Rydz-Śmigły

Jak już donosiliśmy, wczoraj Prezydent Rzeczypospolitej mianował w dniu 12 maja b. r. generalnym inspektorem sił zbrojnych inspektora armji, generała dywizji Edwarda Rydz-Śmigłego.

*

W roku 1914, z chwilą, gdy wybuchła wojna światowa, Edward Rydz - Śmigły obejmuje dowództwo 1-go pułku piechoty legionowej.

Zaszczytną tę szarżę zdobył w ciężkich zmaganiach, na wiele lat przed wojną, przygotowując u boku Józefa Piłsudskiego formacje oddziałów wojskowych.

W walkach legionów, odgrywał wybitną i bohaterską rolę żołnierza i obywatela.

Gdy wreszcie spadają kajdany niewoli Wódz Naczelny, Józef Piłsudski, powierza Rydz-Śmigłemu najtrudniejsze, najbardziej odpowiedzialne postawki w dwuletnich walkach o granice państwa.

General Rydz - Śmigły formuje z początkiem 1919 r. I Dywizję Legionów w Ostrowi Mazowieckiej, na jej czele zdobywa Wilno, z nią rusza na zdobycie Dyneburga, w wyprawie na Kijów dowodzi armją, a w wielkiej bitwie w lecie 1920 r. otrzymuje jedno z najtrudniejszych, a zarazem najważniejszych zadań w wielkim planie akcji, opracowanym przez Naczelnego Wodza.

Po zawarciu pokoju, Józef Piłsudski czyni go jednym z najbliższych swych współpracowników w Generalnym inspektoracie armji, powierza mu swe zastępstwo w pracach nad uczynieniem z naszej armji instrumentu pokoju, a zarazem siły, na której oprzeć mogłoby się wolne państwo.

Marszałek do gen. Śmigłego

Specjalny wysłannik „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach politycznych omawiana jest treść listu, który w listopadzie 1916 roku wystosował Marszałek Piłsudski do ówczesnego pułkownika, a obecnie go generała Rydza - Śmigłego, dzisiejszego generalnego inspektora sił zbrojnych. Marszałek Piłsudski pisał wtedy m. in. co następuje:

„Kochany pułkowniku! Ufając głęboko Waszemu taktowi, który tak wysoko zawsze ceni-

lem, zwracam się do Was, abyście zechcieli wśród wojska być rzecznikami mych uczuć i wyrazicielem mego zdania”.

Turniej szachowy odwołany

WARSZAWA, 13.5. (Tel. od specjalnego wysłannika „Głosu Por.”): Turniej szachowy o mistrzostwo Polski, który miał się rozpocząć w dniu 19 b. m., został z powodu żałoby narodowej odwołany. Turniej ten odbędzie się w czasie późniejszym.

Idee Marszałka będą wcielone w życie

Cała Polska przejmie wielką spuściznę po Jej Wielkim Budowniczym

Przemówienie p. wojewody Aleksandra Hauke-Nowaka

W drugim dodatku nadzwyczajnym donosiliśmy, że p. wojewoda łódzki, Aleksander Hauke-Nowak przyjmował od godziny 13 kondolencje z powodu zgonu marsz. Józefa Piłsudskiego. Gmach urzędu wojewódzkiego był do późnych godzin popołudniowych przepełniony licznymi delegacjami władz i organizacji społecznych, gospodarczych i zawodowych, którzy przybyli złożyć kondolencje.

W wielkiej sali recepcyjnej na pierwszym piętrze pałacu, zawieszono na ścianie duży portret Marszałka Piłsudskiego w czarnej ramie, oświetlonej lampkami elektrycznymi, spowitemi w kir. Przed portretem wartę honorową pełnili oficerowie garnizonu łódzkiego.

Pan wojewoda przyjmował kondolencje w towarzystwie dowódcy OK IV, gen. Langnera oraz w asyście wyższych urzędników. O godz. 14 przybył do województwa korpus konsularny Łodzi. Następnie w imieniu korpusu konsularnego przemówił serjor konsułów, konsul grecki w Łodzi, p. Miecz. Jastrzębski, który m. in. oświadczył, że nietylko naród polski poniósł wielką stratę przez zgon Wielkiego Człowieka, ale wielką stratę poniósł także cały świat. Ideały Marszałka Piłsudskiego — powiedział dalej mówca — były nie tylko ideałami Polski, ale ideałami całej ludzkości. Miłością swą do ojczyzny marsz. Piłsudski przekroczył daleko granice swojej ojczyzny i swojego narodu. W historii narodów jego nazwisko zapisane będzie złotymi zgłoskami. Należy dać ocenę Jego roli dopiero historycy, albowiem współcześni nie mogą jeszcze mieć tej syntetycznej perspektywy dziejowej.

W końcu konsul Jastrzębski oświadczył, iż korpus konsularny składa hołd ceniom Marszałka i chyli czoło przed p. wojewodą, jako reprezentantem rządu, opartego na ideologii Marszałka Piłsudskiego i wyraża głęboki żal, jaki opłacał wszystkich z powodu tak strasznego ciosu, jaki dotknął Polskę. Najwłaściwszym wyrazem bólu, jaki ogarnął wszystkich powinno być przerwanie słów i oddanie się milczeniu.

W odpowiedzi na to przemówienie zabrał głos p. wojewoda Hauke-Nowak, który oświadczył, że jako żołnierz na posterunku musi pełnić

twardą służbę i nie może poddać się rozpacz. Istotnie — podkreślił p. wojewoda — ciężkie milczenie powinno być odpowiedzią na słowa współczucia, wyrażane narodowi polskiemu.

W końcu p. wojewoda zaakcento-

wał, że cała Polska przyjmuje wielką spuściznę po Jej Budowniczym i zapewnił korpus konsularny, że przewodnie myśli i idee Marszałka będą wcielane w życie z łacie żołnierską karnością.

Pan wojewoda Hauke-Nowak

przyjmował jeszcze kondolencje w godzinach popołudniowych do godziny 10-ej wieczorem od przedstawicieli i delegacji, organizacji społecznych, gospodarczych, zawodowych itp. Delegacje wpisywały się do specjalnej księgi kondolencyjnej.

Ogółem zgłosiło się w ciągu dnia do województwa blisko 300 delegacji.

Dzisiaj w dalszym ciągu nastąpi w urzędzie wojewódzkim przyjmowanie kondolencji.

Kondolencje Łodzi

z powodu śmierci jej Honorowego Obywatela Marsz. Piłsudskiego

W związku ze zgonem Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego cały szereg łódzkich urzędów, instytucji i organizacji wystosował do wdowy do Belwederu i do prezesa rady ministrów depesze kondolencyjne.

Samorząd

Komisarz rządowy m. Łodzi, inż. Wacław Wojewódzki w imieniu zarządu miejskiego w Łodzi wysłał

DO PANI MARSZAŁKOWEJ PIŁSUDSKIEJ

depeszę treści następującej:

„Pani Marszałkowa Piłsudska, Warszawa, Belweder. Wstrząśnięci do głębi zgonem Wielkiego Budowniczego Nowej Polski, Honorowego Obywatela naszego miasta, Pierwszego Marszałka Polski — łączymy się z całym narodem w ogólnej żałobie i przesyłamy Pani Marszałkowej wyrazy głębokiego i serdecznego współczucia.

Za zarząd Miejski w Łodzi Inż. Wacław Wojewódzki”

Jednocześnie kom. Wojewódzki wystosował

DO PREMIERA SŁAWKA

depeszę treści następującej:

„Pan Prezes Rady Ministrów, Walery Sławek, Warszawa. W imieniu Zarządu Miejskiego w Łodzi i całej ludności miasta składam Panu Prezowi wyrazy głębokiego bólu z powodu zgonu Wielkiego Bohatera Narodowego, Pierwszego Marszałka Polski i Honorowego Obywatela naszego miasta świętej pamięci Józefa Piłsudskiego.

Komisarz rządowy Inż. Wacław Wojewódzki”

Liga państwowa

W związku ze śmiercią Marszałka Piłsudskiego jeszcze wczoraj w przedpołudniowych godzinach odbyło się posiedzenie zarządu głównego, na którym uchwalono wysłać depesze kondolencyjne do prezydenta państwa, do pani marszałkowej Piłsudskiej, nowego generalnego inspektora sił zbrojnych, generała Rydza-Śmigłego i premiera Sławka.

Ponadto uchwalono wysłać specjalną delegację na uroczystości pogrzebu oraz urządzić w najbliższym czasie akademję żałobną. Po południu odbyło się posiedzenie zarządu miejskiego. oświecone tej sprawie.

Izba przemysłowo-handlowa

Minister Przemysłu i Handlu Warszawa.

W dniu ciężkiej żałoby jaka dotknęła cały Naród Polski z powodu przedwczesnej śmierci Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego Izba śle wyraziła swego bezgranicznego żalu. Równocześnie Izba składa na ręce Pana Ministra zapewnienia tem usilniejszej jeszcze pracy sfer gospodarczych tutejszego okręgu dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej w myśl wytycznych Zmarłego Wodza Narodu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi.

Prezes: Maciszewski.

Dyrektor: Bajer.

Gmina żydowska

PANI MARSZAŁKOWA ALEKSANDRA PIŁSUDSKA

Warszawa, Belweder.

Gmina Żydowska Łódzka przejęła wielkim bólem Jasnę Wielmożnej Pani w serdecznym swym smutku prosi przyjąć wyrazy najszerzej i najgłębiej uczuć od współsiórocoonej ludności żydowskiej miasta.

Prezes Zarządu Gminy Poseł Mineberg.

PREZYDENT IGNACY MOŚCICKI

Warszawa, Zamek.

Gmina Żydowska Łódzka głęboko wstrząśnięta żałobną wieścią o zgonie Wskrzesiciela Niepodległości Polski i Budowniczego Jej Moce Potęgi Marszałka Józefa Piłsudskiego składa dziś u stóp Wielkiego Zmarłego rozdzierające serce ludności żydowskiej miasta i prosi Pana Prezydenta o przyjęcie wyrazów najgłębszego współczucia.

Prezes Zarządu Gminy Poseł Mineberg.

PREMIER WALERY SŁAWEK

Prezydium Rady Ministrów Warszawa,

Zarząd i Rada Gminy Żydowskiej Łódzkiej dając na nadzwyczajnym posiedzeniu żałobnym wyraz swemu smutkowi przesyłają imieniem reprezentowanej przez siebie ludności

Uporczywe zaparcie, katary jelita grubego, przechodzą przy używaniu rano i wieczorem po szklance naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Pyt. się lek.

wyrazy najserdeczniejszych uczuć z powodu zgonu Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Ludność żydowska śle modły do Boga by Rządowi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej dane było testament wielkich i świętych idei Bohatera Polski i Twórcy Jej Niepodległości wcielić całkowicie w życie ku chwale świetlanej pamięci Wielkiego Zmarłego.

Prezes Zarządu Gminy Poseł Mineberg.

Drobni kupcy

Dnia 13 b. m. przed południem zwołane zostało nadzwyczajne posiedzenie zarządu i Stowarzyszenia drobnych kupców przy ul. Ogrodowej 10, na którym postanowiono ogłosić żałobę wśród członków stowarzyszenia z powodu zgonu Wielkiego Budowniczego Polski, Marszałka Piłsudskiego, przesyłać telegramy kondolencyjne, wyrażający głęboki smutek drobnego kupiectwa w Łodzi, za pośrednictwem Pana Wojewody łódzkiego do Rządu w Warszawie.

Ukazało się rewelacyjne dzieło ekonomiczne

PLAN NOWEGO USTROJU GOSPODARZEGO W POLSCE

opracowany przez TADEUSZA OSTROWSKIEGO wybitnego znawcę psychologii gospodarczej w Polsce

Do nabycia: Księgarnia Łódzka „Czytaj” Narutowicza 2

Sz. P. którzy nabyli w przedpłać prosimy o odbiór w Księgarni

Hołd Łodzi dla Marszałka

Olbrzymia manifestacja żałobna na Placu Wolności

O godzinie 7-ej wieczorem, odbyło się na Placu Wolności, zwołane przez federację polskich związków obrońców Ojczyzny, wielkie zgromadzenie wszystkich organizacji, stojących na gruncie ideologii marsz. Józefa Piłsudskiego.

Już o godz. 6-ej wiecz. w kierunku Placu Wolności poczęły zdążać większe oddziały organizacji b. wojskowych ze sztandarami, pokrytymi gestami zasłonami z krepy, organizacje społeczne, kulturalne, or-

ganizacje młodzieży i t. p.

Z uwagi na masowy niezwykły ruch, wstrzymano komunikację tramwajową od zbiegu Piotrkowskiej i Narutowicza. Od rogu Zawadzkiej wstrzymano został wszelki ruch nawet dla pieszych i gesty kordon policyjny przepuszczał tylko oddziały, śpieszące na zgromadzenie.

Około godziny 7-ej w. Plac Wolności przedstawiał niezwykle widok. Fronton magistratu udekorowany został kirem. Na ratuszu powiewały czarne chorągwie, opuszczone do połowy masztu. Wszystkie latarnie dookoła placu pokryte zostały czarną krepą. Śnieżno-biała mównica, ustawiona przed pomnikiem Kościuszki, przybrana została czernią. Cały plac po brze gi wypełniony wielotysięczną masą ludzką, czekającą w skupieniu i w poważnym nastroju na początek zgromadzenia. Od-

działy sfederowanych związków b. wojskowych, delegacje urzędnicze, kolejarzy, tramwajarzy, straż ogniowa, organizacje młodzieży, związki robotnicze itd. ustawiły się dookoła pomnika. Przed trybuną, ustawioną naprost ul. Piotrkowskiej ustawiły się poczty sztandarowe, tworząc szpaler.

Powoli zjeżdżać się zaczęli przedstawiciele władz.

Wśród kilkudziesięciotysięcznego tłumu panował niezwykle poważny nastrój i martwa cisza. Punktualnie o godz. 7-ej przyjechał na Plac Wolności p. wojew. Hauke-Nowak z małżonką.

Na trybunę wszedł prezes federacji P. Z. O. O., Oksza-Strzelecki, który wśród grobowej, idealnej ciszy odczytał orędzie Prezydenta Rzplitej. Zgromadzeni wysłuchali orędzia w głębokim skupieniu z odkrytymi

głowami. Następnie orkiestra zaintonowała marsz żałobny Szopena. Pochyliły się w hołdzie Marszałkowi sztandary organizacji, pokryte kirem. — Wszystko dookoła, jakgdyby zamrło w bezruchu i głębokiej żałobie.

Po odegraniu marsza żałobnego zgromadzenie zostało rozwiązane.

Zgromadzenie sprawiło na wszystkich olbrzymie wrażenie. Swym poważnym i dostojnym nastrojem uczestnicy tej manifestacji hołdowniczej ku czci Wodza Narodu dali dowód swego przywiązania i miłości do Józefa Piłsudskiego, oraz nieutulonego żalu z powodu zgonu tego, który całe swe życie poświęcił na ołtarzu Ojczyzny.

Zw. żydów uczestników walk o niepodległość Polski po krótkiej uroczystości żałobnej w lokalu zwią-

kowym udał się na Plac Wolności, gdzie wraz z wszystkimi sfederowanymi związkami brał udział w manifestacji żałobnej. Umundurowani członkowie związku wystąpili z żałobnymi opaskami na ramieniu. Delegaci zarządu wojewódzkiego i grodzkiego związku złożyli kondolencje w urzędzie wojewódzkim i zapisali się do książki kondolencyjnej.

*

Duże wrażenie wywarło wśród mieszkańców wywieszenie wieńca, przybranego kirem, przed domem przy ul. Piłsudskiego 19 (dawna Wschodnia), w którym w latach 1905 mieszkał się redakcją nielegalnego wówczas „Robotnika”, redagowanego i drukowanego przez Józefa Piłsudskiego. Wieńiec ten zawieszony został przed historycznym domem, z którym związane są dzieje roboty konspiracyjnej J. Piłsudskiego, z inicjatywą zrzeszenia przodków.

Doktor Schweig powrócił

Wiadomości bieżące

Deszcz ze śniegiem?

Przewidywany przebieg pogody do południa dnia dzisiejszego:

Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami w postaci deszczu, a w dzielnicach północnych — deszczu ze śniegiem. W dalszym ciągu chłodno, nocą miejscami przymrozki. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57); W. Groszkowskiego (11 Listopada 15); suke. S. Gorfina (Pilsudskiego 54); J. Chądzińskiej (Piotrkowska 165); R. Rembielińskiego (Andrzeja 28); A. Szymańskiego (Przedzialska 75).

POBÓR ROCZNIKA 1914.

Dzisiaj przed komisją poborową nr. 1 (Pierackiego 18) winni się stawić poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na listy początkowe L, N, O, zamieszkali na terenie 3 komisariatu policji, przed komisją poborową nr. 2 (Piotrkowska 165) poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na listy L, M, N, R, z terenu 4 komisariatu policji, przed komisją poborową nr. 3 (Piotrkowska 157) poborowi rocznika 1912 (kat. B) na wszystkie listy z 14 komisariatu, poborowi, którzy z powodu choroby względnie innych ważnych przyczyn nie mogli stawić się w oznaczonych terminach, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu, oraz poborowi roczników starszych od 1885 — 1911, którzy dotychczas nie posiadają uregulowanego stosunku do służby wojskowej (wogóle nie stawiali przed komisją poborową), zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu.

Zmora egzaminacyjna i maturalna wisi nadal nad naszą młodzieżą szkolną

Tylokrotne protesty przeciwko systemowi egzaminów (lęk i przeciążenie nauką przed egzaminem, utrata wagi do 5 klg., przytępienie pamięci i zdolności myślenia

zupełne wyczerpanie i rozstrój nerwowy,

często prowadzący do samobójstw i t. p.) — niestety — nie przekonały naszych prawodawców szkolnych, którzy wciąż jeszcze odnajdują wartości wychowawcze wszelkich wstępnych i końcowych egzaminów.

Tymczasem obserwacje, przeprowadzone ostatnio np. przez dr. Kaz. Dąbrowskiego wykazują niesłychany wzrost nadpobudliwości psychicznej wśród dzieci i młodzieży wogóle, a w dobie wszelkich repetycji i egzaminów w szczególności.

Oczywiście nie będziemy tak jednostronni, by twierdzić, że tylko egzaminy są

źródłem nerwowości i samobójstw młodzieży,

ale jako wychowawcy reagować chcemy i musimy na jedną z istotnych przyczyn tych zjawisk.

W atmosferze wyczerpania i rozstroju nerwowego młodzieży wszelka praca i opinie pedagogów są jałowe, często bezpodstawne i niesprawiedliwe, a w najlepszym razie przygodne. Wszystko to nie licuje z godnością i powagą pracy wychowawczej, która wymaga spokoju, życzliwości, równowagi du-

cha i sprawiedliwej, radosnej oceny.

Wiemy wprawdzie, że repetycje i egzaminy zależą nietylko od regulaminów i okólników, ale od całego systemu wychowawczego szkoły.

W pracy dr. Kaz. Dąbrowskiego „Nerwowość dzieci i młodzieży“, nauczyciel — egzaminator znajdzie aktualne i pożyteczne dla siebie wskazówki i ostrzeżenia. Wskazania te są tembardziej na czasie, że daje się obecnie zaobserwować znaczny spadek kandydatów do egzaminów wstępnych i końcowych,

w wyniku zarówno ciężkiej koniunktury gospodarczej, jak też i psychozy naturalnej. W r. b. np. na terenie okręgu warszawskiego przystępuje do egzaminów końcowych około 700 uczniów i uczennic, gdy w r. ub. było ponad 1000 kandydatów. Nie potrzebujemy chyba uładowywać, jak tegi spadek odbija się ujemnie na ogólnej kulturze społeczeństwa naszego, i jak bardzo związana z tem drugoroczność obciąża skarb.

I dlatego należy domagać się gruntownej reformy w zakresie egzaminów wstępnych oraz zupełnego zniesienia matur w szkołach średnich.

Ustawa o ustroju szkolnictwa realizowana od 1933 r., po winna konsekwentnie uprawnianić świadectwa 6 czy 7-klasowej szkoły powszechnej, jako do wstąpienia do 1 klasy

nowego gimnazjum. Podobny powinien być stosunek świadectw w przyszłości przy przejściu z gimnazjów do liceów.

Wszelkie sprawdzanie pod koniec roku w atmosferze zmęczenia i zdenerwowania nie prowadzi do celu, jest dorywcze i często przypadkowe. Egzaminy wstępne w formie lekcyjnej staną się fikcją póki programy i nauczyciele dwu różnych stopni szkolnych nie będą ze sobą w najściślejszym kontakcie. Metoda selekcji nie doprowadzi do tego, póki za najwyższy ideał wychowawczy nie uznamy postulatu kształcenia charakteru, inteligencji oraz rozwoju fizycznego dzieci. Przy przejściu z jednej do drugiej szkoły należałoby stoso-

wać testy a nie egzaminy. Wartość tych badań polega na wskazaniu nowych sposobów skutecznego „egzaminowania“, które pozwalają ustalić nietylko uzdolnienia czy inteligencję ucznia, ale nadewszystko racjonalne i względnie obiektywne podstawy zalecanej w szkole selekcji.

Nie potrzebujemy oczywiście dodawać, że należyte wyzyskanie testów wymaga znajomości psychologii i obserwacji wychowawczych, a nadewszystko inteligencji nauczyciela. W każdym jednak razie takie narzędzie pracy pedagogicznej jest celowym środkiem walki ze złą egzaminacyjną i maturalną.

St. Świd.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi nieodżałowanej

B. P.

Chiny Litwinowej

w szczególności zaś Zarządowi Gminy Żydowskiej, Stowarzyszeniu „CHESED WEEMES“, Zarządowi „Domu Sierot“, Satorium „Rozalina“, przyjaciół i znajomym — składa serdeczne podziękowanie

RODZINA

Drogiemu Przyjacielowi, p. B. N. Litwinowi i Jego Rodzinie z powodu zgonu nieodżałowanej Małżonki i Matki

b. p. Chiny Litwinowej

najszczerze współczucie wyraża

Horacy Rozental z rodziną

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w dn. 13 maja r.b. nasz ukochany mąż, ojciec, dziadek, teść, brat i szwagier

b. p. HERSZ GELBART

przeżywszy lat 56.

Wyprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi dzisiaj, dn. 14 bm. o godz. 1-ej po poł. z domu żałoby przy ul. Przejazd 84, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

Śtroskana Rodzina

Tomaszów okrył się żałobą

Delegacja rady miejskiej złoży hołd zwłokom Marsz. Piłsudskiego

Tomaszowski korespondent „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wiadomość o zgonie Marszałka Piłsudskiego wywołała w mieście nasze ogromne wrażenie. Ludność pogrążona jest w ciężkiej żałobie. Wszystkie domy udekorowane są chorągiewkami ubranymi krepą. Prezydent miasta zwołał nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej, które uczciło pamięć Marszałka Piłsudskiego trzyminutowym powstaniem z miejsc. Prezydent miasta odczytał następnie orędzie p. Prezydenta Rzeczypospolitej do narodu. W rezultacie rada miejska dokonała wyboru 6 delegatów z pośród radnych, którzy na czele z prezydentem miasta udadzą się do Warszawy na pogrzeb Marszałka.

Dowiadujemy się również, że kierownik żądu grodzkiego s. Miernik przychylił się do wniosku przedstawicieli palestry i na znak żałoby odwołał wczorajszą sesję sądu.

Tutejszy oddział legionu im. Berka Joselewicza urządził wczoraj o godzinie 20 capstrzyk, który przebiegał ulicami miasta. Następnie po wiatowy komendant legionu ppor. Mieczysław Frucht odczytał przed frontem orędzie p. prezydenta Rzeczypospolitej.

też poczem wygłosił okolicznościowe przemówienie. Na zakończenie odbyła się uroczystość założenia krepy na sztandar legionu.

Naczelnym dyrektorem zakładów przemysłowych H. Landsberg, p. Władysław Landsberg na znak żałoby kazał zatrzymać zakłady przemysłowe na 15 minut, wygłaszając w tym czasie przemówienie do zebranych robotników o czynach Marszałka Piłsudskiego.

TYDZIEŃ L. O. P. P.

Tomaszowski koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Dwunasty tydzień LOPP zapoczątkowały zawody marszowe o nagrodę przechodnią na przestrzeni 4 kilometrów. Do startu stanęły trzy drużyny sp. akc. H. Landsberg, Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu i hufiec Gimnazjum Humanistycznego. Pierwsze miejsce zdobyła w czasie 23 min. 38 sek. drużyna t-wa akc. H. Landsberg, wyprzedzając o przeszło trzy minuty pozostałe drużyny. Nagrodę zwycięzcom wręczył prezydent miasta.

JAK SUBSKRYBOWAŁ TOMASZÓW.

Tomaszowski koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Tomaszów do dnia 10 b. m. subskrybował przeszło 400,000 zł. na pożyczkę inwestycyjną. Tomaszowska dyrekcja fabryki sztucznego jedwabiu, pracownicy umysłowi i robotnicy subskrybowali 115,000 zł.

Zjazd rady wojewódzkiej B.B.

Przemówienia p. wojewody Hauke-Nowaka i b. premiera Jędrzejewicza

W niedzielę odbył się w sali Towarzystwa Kredytowego zjazd rady wojewódzkiej BBWR, przy niezwykle licznej liczbie delegatów z terenu całego województwa.

Zjazd otworzył prezes rady wojewódzkiej p. min. Hubicki, witając przedewszystkiem dostojnych gości

CHORA WĄTROBA

rujnuje organizm. Skutecznie pomaga w tych niedomaganiach SOL MORSZYŃSKA lub WODA GORZKA MORSZYŃSKA. Znajdziecie w aptekach i składach aptecznych.

ci zjazdu. a mianowicie p. wojewodę Hauke-Nowaka jako przedstawiciela władz, p. premiera Jędrzejewicza oraz pos. Brzęk Osińskiego, sekretarza generalnego BBWR, a także wszystkich zebranych delegatów.

Następnie zabrał głos p. wojewoda Hauke-Nowak, który w treściwym, opartym na ścisłych danych statystycznych przemówieniu zobrazował sytuację naszego województwa, stosunki zaludnienia jego miast i wsi i olbrzymie znaczenie przemysłowe województwa, jego wartość płatniczą dla skarbu państwa w formie podatków, podpisania pożyczki narodowej etc.

Z kolei zabrał głos sekretarz rady

wojewódzkiej, zdając sprawę z działalnością rady wojewódzkiej.

Następnie p. premier Jędrzejewicz w pięknym przemówieniu, transmitowanym przez radio na całą Polskę, omówił na wstępie olbrzymi zasięg prac rządu, poczem zajął się szczegółowo akcją, skierowaną ku naprawie ustroju Rzeczypospolitej, a w szczególności projektem nowej ordynacji wyborczej. W obszernym referacie mówca podkreślił wszystkie zalety projektowanej ordynacji, która ma dać obywatelowi możność głosowania na ludzi, a nie na numerki, jak to było dotychczas, gdy właściwie głosowało się na programy partyjne. A przecież nie programy, choćby najpiękniejsze, mogą zbawić Polskę — mówił p. premier, — a żywi ludzie. Liczba członków wszystkich partii w Polsce jest minimalna. Olbrzymia większość obywateli do partii nie należy, a zmuszona była głosować na numerki partyjne, na listach figurowali ludzie nie najlepší i najbardziej godni zaufania obywateli, lecz ci, którzy najlepiej zasłużyli się danej partii. Z tym systemem skończy się wreszcie w Polsce. A nowy sejm będzie składał się z ludzi najlepszych.

Po omówieniu struktury przyszłej

go senatu wedle projektu ordynacji, p. premier zakończył swe przemówienie stwierdzeniem, że ten krok w kierunku naprawy ustroju jest ostatnim aktem rozpoczętej przed 9 laty przez Marszałka Piłsudskiego walki z partyjniactwem; to jest jej ostatni etap, etap ostatecznego zwycięstwa.

Jako ostatni przemawiał sekretarz generalny BB pos. Brzęk-Osiński, który w obszernym przemówieniu, przeplatane jednymi powiedzeniami, dał wytyczne dalszej pracy organizacyjnej BB w terenie, zaznaczając w odpowiedzi na pogłoski, że BB ma być zlikwidowany jako organizacja, iż jakkolwiek formę przybrałyby zmiany zawsze będzie istniał obóz, oparty o ideologię Marszałka Piłsudskiego, a obóz ten będzie potrzebował sprężystej, dobrze pracującej ku pożytkowi ojczyzny organizacji.

Zjazd zamknął min. Hubicki, proponując wysłanie depeesz holdowniczek.

CHRONI ZDROWIE!

BANK HANDLOWY W ŁODZI

Spółka Akcyjna — Al. Tadeusza Kościuszki 15 ma jeszcze do wynajęcia

SAFES

na dogodnych warunkach poczynając od 4 zł. miesięcznie Safe jest najpewniejszym miejscem przechowywania posagu Twojej córki.

Prokurator oskarża „Ślepego Maksa” i domaga się surowej kary dla wszystkich podsądnych Obrońcy proszą o uniewinnienie swoich klientów

Na wstępie wczorajszej rozprawy, która rozpoczęła się o godz. 10.30 zostają odczytane zeznania

ŚW. WOJDYSŁAWSKIEGO, który jak wiadomo obłożnie chory został w mieszkaniu swoim zbadany przez delegowanego przez komitet sędziowski s. Brauna. Przy badaniu świadka Wojdysławskiego obecni byli Hersz Łajb Kaszub, Estera Kaszub i Jakób Kaszub.

Św. Wojdysławski zeznaje, że w roku 1931 został wybrany na superarbitra w sporze rodzinnym Kaszubów. Po kilku posiedzeniach z arbitrami stron zapadła uchwała przyznająca Herszowi Łajbowi 28 proc. całego majątku.

Z polecenia Kałmana Kaszuba przyszedł do Wojdysławskiego Maks Bornstein i począł grozić, że jeżeli nie otrzyma kilku set złotych, pozabija wszystkich członków sądu polubownego.

Groźba ta przestraszyła świadka i zawiadomił Hersza Kaszuba o wszystkim. Potem był świadkiem jak Hersz Kaszub wręczył Bornsteinowi 500 złotych. Świadek zeznaje dalej, że pomimo to, iż Bornstein 500 zł. otrzymał był jednak w obawie, że Kałman Kaszub może na niego kogo innego nasłać. Na pytanie sędziego świadek zeznał, iż Bornstein w mieszkaniu jego zachowywał się przyzwoicie. Po odczytaniu zeznania ostatniego świadka adw. Lilker prosi sąd o załączenie do akt sprawy pobicia Bornsteina przez policjantów rosyjskich za udzielanie pomocy rewolucjonistom w roku 1911 i cały szereg innych dokumentów.

Obrońca Fuchsa adwokat Fajl załącza również szereg dokumentów, z których wynika, że Fuchs prowadził skład manufaktur i posiadał dom.

Z kolei prokurator prosi sąd o pozwolenie okazania Grunisa i dwóch anonimów. Na Kałma i Szwarzwalda, celem ustalenia czy on je rzeczywiście pisał. Grunis poznaje swój charakter pisma a na pytanie wyjaśnienia, że anonimy te pisał pod dyktando Bornsteina.

Przed samem zakończeniem przewodu zabiera jeszcze głos oskarżony Bornstein, który wyjaśnia, iż do bandy Balbermana nigdy nie należał i był zawsze w stosunku do nich w ostrej opozycji. Najlepszym tego dowodem jest fakt kilkakrotnego pobicia go przez Kaca i Szaję Bylberszaca (Magnata).

Prokurator oskarża

Po zamknięciu przewodu zabiera głos oskarżyciel publiczny podprokurator Skapski. Na wstępie swego kilkugodzinnego przemówienia prokurator za stanowiąc się nad zagadnieniem dlaczego działalność „Ślepego Maksa” była tak długo tolerowana przez władze i znajduje na to dość prostą odpowiedź, że wszyscy poszkodowani przez niego bali się poprostu meldować o tem policji, wiedząc, iż drogo mogą zapłacić za udanie się pod opiekę władz. Najbardziej jaskrawym dowodem tej obawy, jaką budził sam

dźwięk imienia „Ślepego Maksa”

jest św. Rapaportowa, która przesłuchiwana w urzędzie śledczym, nie absolutnie nie chciała powiedzieć o Maksie póki jej stokrotnie nie zapewniono, że jest on aresztowany i tak prędko nie wyjdzie z więzienia.

— Również — mówi prokurator szereg świadków, którzy przewinęli się przed sądem tutaj nie zeznali wszystkiego co wiedzieli.

Powodowani byli również obawą netytyle już przed „Ślepy Maks” ile przed jego poplecznikami.

Następnie poddaje prokurator obszernej analizie stosunki w towarzystwie „Bratnia Pomoc”. Stowarzyszenie to, założone w celach wybitnie humanitarnych zostało w krótkim czasie po rozpoczęciu swej działalności przekształcone w spółkę ludzi ciągnących zyski z rękomych celów charytatywnych, które

były tylko płaszczykiem i służyły do mydlenia oczu władzom śledczym.

„Bracia Mocni”

Na czele tego nowego stowarzyszenia widzi prokurator Balbermana, Kaca, Fuchsa i Bornsteina. Dzięki temu, iż stowarzyszenie zatraciło zupełnie charakter instytucji filantropijnej, a zajęło się całkiem innymi sprawami utarła się dlań nowa popularna nazwa: „Mocni Bracia”.

Według prokuratora „Ślepy

Maks” przedstawiał sobą najbardziej ruchliwy i bojowy element i dlatego też po pewnym czasie doszedł on do wniosku, że niepotrzebnie zupełnie dzieli się zyskami

z pozostałymi przywódcami stowarzyszenia, gdyż może sam załatwiać na własną rękę to, co załatwiał dotąd stowarzyszenie. Od tego to czasu datuje się pewien rozdzwitek między Bornsteinem i Fuchsem a Balbermanem i Kacem z drugiej strony. Zatarł ten został ukoronowany zabójstwem Balbermana w restauracji Leipzigera w dniu 19.IX.1929 r.

Pomimo rozdzwiku, jaki istniał, prokurator jest zdania, iż Ślepy Maks do ostatniej chwili był w kontakcie z „Braciemi Mocnymi”.

a niefigurowanie jego nazwiska w spisie członków nie jest żadnym dowodem. Zarząd stowarzyszenia wiedział dokładnie, że przedtem czy później Maks znajdzie się przed krótkimi sądo

wemi i na wszelki wypadek usunął jego nazwisko z rejestru, żeby nie łączyć stowarzyszenia z jego osobą.

Przy charakteryzowaniu działalności stowarzyszenia powołuje się przedstawiciel oskarżenia publicznego na zeznania komisarza Brzozowskiego, który wyraźnie powiedział, że członkowie stowarzyszenia rekrutowali się z mętów społecznych

przedstawiceli świata podziemnego w większości są dobrze znani policji i niejednokrotnie byli karani za najrozmaitsze przestępstwa.

Jak się broni Ślepy Maks

Następnie prokurator przechodzi do taktyki obronczej „Ślepego Maksa”.

— Charakterystyczną rzeczą można zauważyć — mówi prokurator — że jeśli świadek zeznaje na niekorzyść oskarżonego Bornsteina, ten stara się wmówić świadkowi wszelkie

możliwe przestępstwa. I tak że dla niego zeznającym mężczyznom wmawia należenie do bandy Kaca lub wprost pokrewieństwo z nim, innym zarzuca handel żywym towarem i t. p. O kobietach zeznających na jego niekorzyść oskarżony wyraża się jaknajgorzej jak np. o Rapoportowej, o której mówi, że „wyrzucił ją z domu ponieważ była chora wenerycznie”.

Zkolei prokurator przechodzi do omawiania poszczególnych przestępstw, których jest ponad 30, oświetlając je w myśl aktu oskarżenia plus zeznania świadków dowodowych. O godz. 4 p. p. sąd na prośbę prokuratora zarządza przerwę.

Ostatnia część mowy prokuratora odbyła się przy drzwiach zamkniętych.

W konkluzji oskarżyciel publiczny domagał się w imieniu opinii publicznej surowego wyroku dla wszystkich oskarżonych. Mowa ta trwała 3 i pół godzin.

Adw. Lilker w doskonałej, pozbawionej frazesów mowie, polemizował z poszczególnymi zarzutami aktu oskarżenia, stwierdzając, iż wiele z nich uległo przedawnieniu. Prosił o uniewinnienie „Ślepego Maksa”.

Następnie przemawiali obrońcy Henocha Fuksa — adw. Kaci Feit i Deczyński, oraz obrońca Grunisa — adw. Fried.

Wkońcu wypowiedzieli swe ostatnie słowo oskarżeni.

Sentencja wyroku będzie ogłoszona w czwartek, o godzinie 13-ej.

każde przyjęcie uświetnia
KONIAK ARVINE

Likwidacja zaległości komunalnych Podatki samorządowe umarzane będą w ten sam sposób, co daniny państwowe

W najbliższych dniach ukazać się ma rozporządzenie o likwidacji zaległości w daninach komunalnych.

Likwidacja zaległości w podatkach komunalnych opiera się na tych zasadach, które zastosowano przy zaległościach podatkowych na rzecz państwa.

Rozporządzeniu podlegają zaległości w podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich, specjalnych opłatach drogowych, dopłatach drogowych od adjacjentów na obszarze gmin wiejskich, opłatach zastępujących świadczenia drogowe w naturze, podatku inwestycyjnym, podatku od lokali w gminach wiejskich o charakterze miejskim, w po

datku od placów budowlanych, pobieranych od 1.IV 1932 r. oraz w podatku wojskowym, pobieranym na rzecz gmin.

Ulgi przysługują z rzędu osobom fizycznym, spadkom wakującym i spółkom jawnym. Osobom prawnym ulgi z urzędu nie przysługują, będą one mogły być przyznane na podstawie podań, o ile stan gospodarczy ulgi uzasadnia. Podania będą załatwiać samorządy, na rzecz których przypadają zaległości.

Punktem wyjścia tych ulg, jest umorzenie, pod pewnymi warunkami, w całości, lub w części zaległości, powstałych do 1.IV 1933 r. wyłączenie. W szczególności: 1) o ile płatnik w latach 1933-34 i 1934-35 uiszczał nie mniej, niż wynosił danina, wymierzona mu w tych latach, wówczas umarza mu się w tej daninie połowę zaległości z okresów przed 1 kwietnia 1933 r. 2) gdy zaś w latach 1933-34 i 1934-35 uiszczał nie mniej, niż wynosił danina, wymierzona mu w tych latach i ponad to uiszczał sumę, przewyższającą część zaległości z przed 1 kwietnia 1933 r., wówczas umarza mu się w tej daninie całą pozostałą zaległość, pochodzącą ze wspomnianego okresu.

Zaległości nieumorzone, pochodzące z przed 1.IV 1933 r. oraz zaległości, powstałe w r. 1933-34, ulegała odroczeniu do 31.III 1938 r., o ile płatnik uczynił zadość następującym warunkom: 1) w r. 1933-34 uiszczał kwotę, wynoszącą nie mniej,

niż wynosił danina, wymierzona mu w tym roku, oraz 2) w latach 1935-36, 1936-37 i 1937-38 będzie dobrowolnie uiszczał daninę, wymierzoną mu w tych latach.

Niezależnie od tych umorzeń służą płatnikowi w odniesieniu do zaległości odroczonej jeszcze umorzenia następujące: 1) umorzenie 10 proc. zaległości odroczonej, jeżeli

płatnik w r. 1934-35 uiszczał kwotę nie mniejszą, niż wynosił danina, wymierzona mu w tym roku; 2) umorzenie 15 proc. w r. 1935-36, 20 proc. w r. 1936-37 i 25 proc. w r. 1937-38 — zaległości odroczonej, jeżeli płatnik będzie dobrowolnie uiszczał wymierzoną mu w tych latach daninę.

Niezwyczajny załarg

Transfuzji krwi domagają się „ostemplowania” i wyłączości

Krwiośredawcy, trudniący się zawodowo sprzedażą własnej krwi dla celów leczniczych zorganizowali się w związek, mający na celu obronę interesów zawodowców. Po rozumieniu to wystąpiło obecnie przeciw nieuczciwej konkurencji prywatnej. Transfuzji proszą o

wydanie przepisów w sprawie transfuzji i zarządzenia, by tylko zbadać i „ostemplować” członkowie związku byli angażowani do zabiegów chirurgiczno-transfuzyjnych. Nieuwzględnienie postulatów, jak twierdzą, mogłoby wywołać strejk krwiodawców.

Dziś sensacyjny proces

mordercy służacej dr. Trawińskiego

Dziś, we wtorek, dnia 14 b. m. odbędzie się w sądzie okręgowym w Łodzi sensacyjny proces Stanisława Mijasa, który dokonał morderstwa w nocy z 30 na 31 lipca ub. r. w mieszkaniu dr. Trawińskiego przy ul. Piotrkowskiej na osobie jego służacej — Zofii Kaczmarkówny.

Morderca był narzeczonym swej ofiary i przybył do mieszkania jej

pracodawcy dla dokonania rabunku, korzystając z nieobecności dr. Trawińskiego i jego rodziny, którzy bawili wówczas nad morzem.

Gdy Kaczmarkówna nie pozwoliła dokonać rabunku zamordował ją. Morderca został po kilku dniach ujęty. Wzięty w krzyżowy ogień pytań przyznał się do straszliwej zbrodni. Oskarżonego bronił z urzędu adw. Szarogroder.

Jak kompensować z Brazylią? Możliwości eksportu włókienniczego na ten rynek są bardzo niewielkie

(Od warszawskiego korespondenta gospodarczego „Głosu Porannego“)

Zgodnie z informacjami otrzymanymi przez min. przem. i handlu w Brazylii istnieją pewne możliwości zbytu wyrobów włókienniczych, które nie są wykorzystywane przez przemysł łódzki.

Jak się okazuje ekspansja przemysłu włókienniczego na teren Brazylii napotyka na poważne trudności, gdyż polskie fabryki wyrabiają mniej więcej te same gatunki towarów, co nowopowstałe fabryki miejscowe.

Rynek brazylijski nie przedstawia obecnie prawie żadnych możliwości w dziale materiałów i tkanin. Surowce i półfabrykaty krajowe dla przemysłu bawełnianego również coraz bardziej eliminują import zagraniczny do Brazylii.

Możliwości rozwoju naszego eksportu istnieją jedynie dla półfabrykatów dla przemysłu wełnianego oraz dla maszyn i urządzeń fabrycznych włókienniczych.

Przemysł jutowy bardzo dobrze rozwinięty, chroniony jest przez wysokie stawki celne, co uniemożliwia prawie całkowicie eksport gotowych artykułów z Polski.

Podobnie wyroby bawełniane na rynku brazylijskim znajdują mały zbył, wobec silnie rozwiniętego przemysłu krajowego, oraz wysokich stawek celnych. Wyroby bawełniane są głównie sprowadzane z Anglii, Francji i Niemiec.

Eksport beretów do Brazylii jest całkowicie zahamowany od wprowadzenia nowej taryfy celnej. Obecnie ceny detaliczne wynoszą od 4 do 8 milrejsów za sztukę, podczas gdy stawka celna naznaczona jest w wysokości 18 milrejsów od beretu. Im portrzy jednak czynią starania o zmianę tej pozycji taryfy.

Stożki filcowe są produkowane przez miejscowe fabryki. Importowane są tylko stożki filcowe w luksusowych gatunkach.

Naogół materiały wełniane wyrobu polskiego, nie wytrzymują konkurencji pod względem cen, jednak gatunki bardzo wysokie mogą znaleźć na rynku brazylijskim zbył. Wymagany jest typ „fancy suitings” wagi 250 — 450 gr. 1 metr., szerokość 147-150 cm. W ofercie należy wymienić szerokość, długość sztuki, wagę 1 metr. kw., zawartość pro-

centową wełny i bawełny z oznaczeniem w osnowie i wątku, rodzaj opakowania, wagę opakowania itp. szczegóły niezbędne do określenia stawki celnej.

Z pozostałych innych artykułów, interesujących eksport polski nie mogą liczyć na zbył ze względu na niekonkurencyjność cen, nieliniar dla fabryk obuwniczych, koce i dery. Natomiast przedza czesankowa wełniana produkcji polskiej liczyć może na rynku brazylijskim na poważny zbył.

Dalsze utrzymanie jej na rynku zależne jest od cen i gatunków.

Przedza czesankowa sprzedaje się obecnie na rynku brazylijskim na 45 — 90-dniowy kredyt od chwili wręczenia dokumentów, rzadko są robione transakcje za gotówkę.

Wobec dobrze rozwiniętego przemysłu krajowego mogą być importowane na rynek brazylijski sukna tylko w wysokich gatunkach, równorzędnych z dobrze wprowadzonymi sukniami angielskimi.

Należy zwrócić specjalną uwagę na warunki klimatyczne (wilgot-

ność, silną operację słoneczną itp.) co powoduje konieczność zastosowania odpowiednich barwników.

Możliwość zbytu mają poza tym filce zwyczajne i drukarskie oraz gobeliny, kapy, dywany, chodniki, następna rękawiczki nitiane, woalne, węże parciane.

Z drugiej strony należy zwrócić uwagę, że eksporterzy zagraniczni odczuwają zarówno ograniczenia dewizowe jak i prohibicyjne stawki celne, które w wielu wypadkach uniemożliwiają wszelką konkurencję z przemysłem brazylijskim. Przemysł ten otaczany specjalną opieką rządu, bardzo intensywnie rozwija się i już zaspakaja prawie miejscowe zapotrzebowanie. Obecnie przywożone są jedynie materiały w wysokich gatunkach, wszelkie natomiast inne są już wyrabiane przez rodzimych przemysł brazylijski.

W celu wprowadzenia lub rozszerzenia zbytu polskich towarów włókienniczych mogą eksporterzy polscy korzystać z pomocy Izby handl. brazylijsko - polskiej w Rio de Janeiro. Wars.

Notowania bawełny

NOWY JORK

loco 12,35 maj 11,94-95 czerwiec 11,94 lipiec 11,94-95 sierpień 11,89 wrzesień 11,85 październik 11,81 listopad 11,83 grudzień 11,86 styczeń 11,92 luty 11,94 marzec 11,96

NOWY ORLEAN

loco 12,34 maj 11,86-89 lipiec 11,91 październik 11,73 grudzień 11,80 styczeń 11,85 marzec 11,91

LIVERPOOL

loco 6,02 maj 6,02 czerwiec 6,59 lipiec 6,56 sierpień 6,47 wrzesień 6,42 październik 6,37 listopad 6,35 grudzień 6,34 styczeń 6,34 luty — 6,34 marzec 6,35 kwiecień 6,34 maj 6,34

Egipska: loco 8,44 maj 8,14 lipiec 8,14 październik 8,14 listopad 8,14 styczeń 8,13 marzec 8,13 maj 8,13

Upper: loco 7,92 maj 7,69 lipiec 7,35 październik 7,21 listopad 7,21 styczeń 7,21 marzec 7,21 maj 7,21

BREMA

loco — lipiec 13,32 październik 13,47 grudzień 13,52 styczeń 13,65

ALEKSANDRIA

Sakellaris: maj 14,57 lipiec — 13,63 listopad 14,96 styczeń 15,04

Ashmouni: czerwiec 13,11 sierpień 13,02 październik 12,86 grudzień 12,86

Notowania gieldy zbożowo-towarowej w Łodzi

Zyto 15,25 — 15,50 perzent — 17,75 — 19,25 jęczmień 15,50 — 16, owies jednolity 16, — 16,50 owies zbierany 15,50 — 16, mąka żytnia 1) 22 — 23, mąka żytnia 2) 23 — 24, mąka perenna a) 29 — 33, b) 28 — 29, c) 27 — 28, d) 28 — 28,50, otręby żytnie 10,25 — 10,50 otręby pszenne 10 — 10,25 otręby pszenne grube 10,25 — 10,50 rzepak 36 — 38, groch Victoria 36 — 38, groch polny 25 — 27, makuch liny 17 — 18, makuch rzepakowy 14 — 15, koniyszyna czerwona 100 — 130, koniyszyna biała 50 — 80, łubin niebieski 8,50 — 9, łubin żółty 9,50 — 10, seradela 11 — 12, ziemiak 3 — 3,50 krm. Soja 20,50 — 21.

Uspokojenie ogólne spokojna.

„HYGIENA”

Łódź, Andrzej 1.

Przyjmuje wszelkie roboty, wafelnicę, ociekanie, czyszczenie, szycie, frotowanie, cyklinowanie i drutowanie posadzek. Sprzątanie biur i mieszkań oraz pakowanie okien i drzwi na zimę.

Ceny niskie.

Tel. 105-47 przyw. firmy RESTA.

Czynny do godz. 7-ej.

Zupełna ruina kupiectwa Handel załamał się pod ciężarem polityki faworyzowania rolników i przemysłu

Onegdaj odbyło się doroczne ogólne zebranie członków Centr. St. kupców i przem. woj. łódzkiego. Zebranie zajął prezes I. Jaszuński, a przewodnictwo objął przez aklamację r. Bialer.

Po uczczeniu pamięci zmarłych członków stowarzyszenia, prez. Jaszuński omówił sytuację gospodarczą na tle panującego kryzysu, podkreślając m. in., że od kilku lat przemysł i rolnictwo jest faworyzowane kosztem kupiectwa. Jeżeli czynnik miarodajny traktują po macoszemu kupiectwo, to nie dziwnego, że również przemysł działa na niekorzyść handlu. Objawia się to w otwieraniu składów fabrycznych, unikaniu pośrednictwa i t. d. Szkodzi to nie tylko kupiectwu, lecz również i przemysłowcom. Nie docenia się bowiem doniosłej roli kupiectwa, jako czynnika rozprowadzającego i rozpowszechniającego dobra wytwarzane przez przemysł i rolnictwo. Należy obiektywnie stwierdzić że kupiectwo jest obecnie zupełnie zrujnowane. Pomimo to zostało ono obciążone nowymi, nadmiernymi podatkami, jak 15 proc. dodatkiem do podatków państwowych i zniesienie 14-dniowego ulgowego terminu przy spłatach podatkowych. Jakkolwiek podatki te nakładane są w celu utrzymania równowagi budżetu, to jednak powinny one być nakładane sprawiedliwie, aby nie stanowiły tak wydatnego obciążenia kupiectwa.

W końcu prez. Jaszuński zwrócił się z apelem do członków stowarzyszenia, aby żywiej i energiczniej współpracowali z zarządem, który jest zupełnie odosobniony w swojej pracy dla dobra kupiectwa.

Następnie dyr. Szwareman odczytał protokół walnego zebrania z ub. r. i złożył sprawozdanie z działalności stowarzyszenia w r. 1934. Po wyjaśnieniach dyr. Szwaremana i dyskusji sprawozdanie zostało

przyjęte przez zebranych, którzy udzielili absolutorium zarządowi, przyjmując protokół komisji rewizyjnej oraz poprawkę do § 36 statutu stowarzyszenia, ograniczającą skład prezydium do 6 osób. Jednocześnie przyjęto preliminarz budżetowy oraz regulamin obrad, referowany przez adw.

Zelmanowicza. W końcu został wybrany nowy zarząd stowarzyszenia, do którego weszli pp. Akawie H., Bronowski M. S., Chimiowicz A., Degensztajn I., Gordon M., Hirsberg J., Jaszuński I., Margulies J., Mazur I., Borkowski J., Sztajnszajder A., Sztern J.

Palestyna konkuruje z Łodzią

Rynki Bliskiego Wschodu zamykają się dla eksportu konfekcji

Ostatnio uległ poważnemu ograniczeniu eksport konfekcji na Bliski Wschód, który był, jak wiadomo, jednym z głównych odbiorców artykułów konfekcyjnych. Od roku 1932 Francja i Anglia ograniczyła poważnie import konfekcji, szczególnie spodni. Od tego okresu stosunkowo największe ilości konfekcji zaczęto eksportować do Palestyny oraz Syrii.

Obecnie i ten rynek zaczyna odpadać, gdyż w Palestynie powstał poważny ośrodek przemysłu konfekcyjnego, który nie tylko zaczyna powoli zaspakajać zapotrzebowanie krajowe, ale rozpoczął już nawet eksport na sąsiednie rynki Bliskiego Wschodu, Syrii i Egiptu.

Dotychczas rozwój tego przemysłu nie był groźny dla naszej konfekcji, gdyż sprzedaż i eksport palestyński, był ściśle związany z łódzką produkcją konfekcyjną. Pierwsze magazyny zakładali tam przybysze z Polski, przede wszystkim zaś magazynierzy z Brzeżin, Łodzi itp., którzy produkowali konfekcję nadal u swoich chałupników polskich; produkcja i eksport nasz nie na tem nie tracił, czego dowo-

dem jest fakt, że emigracja jednego z poważniejszych konfeksjonistów do Palestyny, spowodowała zwiększenie ruchomości w Brzeżinach, bardzo wielu bowiem chałupników brzezińskich otrzymało od niego poważne zamówienia. Obecnie sytuacja uległa radykalnej zmianie, obok magazynów konfekcji, powstały w Palestynie ośrodki przemysłu konfekcyjnego co coraz bardziej uniezależnia eksport palestyński od naszej konfekcji.

Eksport konfekcji po częściowej utracie rynków europejskich, stoi przed możliwością utraty poważnych rynków zbytu, na Bliskim Wschodzie.

W dniu wczorajszym powróciła z Warszawy delegacja zrzeszeń kupieckich, która brała udział w zjeździe dyrektorów i radców prawnych Centrali Zw. kupców.

W sprawie rozszerzenia przymusu ksiąg handlowych na całe kupiectwo, zjazd zajął stanowisko negatywne.

W sprawie tej stwierdzono, że rozszerzenie tego przymusu

może być aktualne dopiero po scaleniu podatku obrotowego we włókiennictwie.

W sprawach podatkowych wysunięto szereg postulatów, domagając się m. in.

objęcia amnestią przestępstw już ujawnionych, umorzenia zaległości płatników którzy w roku 1933 i 1934 nie mieli wymiarów.

Ożywioną dyskusję wywoła-

ła sprawa klasyfikacji patentów. Zjazd powziął uchwałę oparcia kategorii patentów na obrocie,

a nie stosowanych dotychczas znamionach zewnętrznych, które są wobec zmienionych stosunków gospodarczych — zupełnie anachronizmem.

Wreszcie zjazd wypowiedział się kategorycznie przeciwko przeciętnym normom obrotu.

Handel nie chce ksiąg!

Zjazd kupiectwa wypowiedział się przeciwko rozszerzeniu przymusu

W siódmym dniu cięgnięcia loterii główne wygrane padły na następujące numery:

20.000 zł. — 78929, 180293.

10.000 zł. — 52122.

5.000 zł. — 55806, 60619, 109488, 158490, 178887.

2.000 zł. — 2333, 15214, 17187, 17896, 29883, 40040, 48068, 52831, 53608, 60784, 69290, 76018, 80616, 91310, 92544, 101236, 102025, 103391, 125525, 127174, 128126, 131997, 145029, 156185, 160033, 171233, 172276, 181083.

1.000 zł. — 4679, 20398, 21386, 22779, 26962, 26900, 40085, 41528, 44205, 48423, 50794, 51435, 62993, 75453, 76793, 77445, 81134, 82223, 85716, 88756, 98340, 101243, 105126, 105325, 105709, 108806, 109901, 119393, 119369, 123197, 141594, 143891, 147407, 151969, 171466, 172944, 179844, 180313, 183613.

1.000.000 można wygrać w sześć-
dniowej kolekturze —
G. Wolman **KARŁOWICZA 38**
PLAC REYMONTA 5/4

Po złotych 200.

82 177 247 310 604 715 823 1048 85 25 26
463 527 48 638 77 924 31 2007 408 71 564 682
815 82 914 22 38 3014 360 489 746 86 873 90
4074 84 143 256 70 335 498 706 42 900 12 5096
175 211 530 644 764 859 908 6174 214 35 43
315 43 73 87 93 405 511 25 57 768 833 50 56
982 7062 105 505 53 664 748 888 908 17 8104
288 388 443 517 66 68 617 23 742 833 45 62
9063 285 450 508 679 712 27 32 858.

10050 114 306 453 511 17 725 68 11049 68
738 810 12027 31 277 89 302 54 66 81 443 582
834 80 831 73 954 13115 33 255 789 858 84 89
19186 317 61 87 528 34 600 27 62 714 849 54 56
72 933 15127 30 86 359 63 447 578 652 933 16189
854 637 70 805 17056 69 287 448 580 905 76
80 18028 43 166303 51 83 85 97 98 623 792 97
19013 64 137 41 386 642 33 77 733 831 47 952.

20036 126 44 93 327 568 711 917 21000 39
121 238 303 39 488 845 914 46 67 74 22009 74
137 51 214 72 394 563 88 675 702 27 23022 492
628 84 743 87 863 97 953 24016 191 249 78 392
479 605 850 25058 198 273 533 689 719 819 26187
219 80 446 78 673 740 51 847 97 929 27032 97
283 384 565 662 710 512 55 849 58 937 28114
73 223 345 66 414 23 526 674 746 948 29045 130
89 810 20 946.

30912 587 600 15 31375 497 533 669 803 41
131 52183 220 41 87 903 33176 258 321 64 477
737 82 746 67 947 34101 783 942 35005 76 349
57 67 690 826 96 980 83 36284 896 770 906 37035
55 370 464 80 678 810 74 970 39058 157 229 30
75 238 87 679 97 765 879 902 39251 392 695
805 98.

40097 165 375 445 71 515 618 46 92 995 41115
795 470 96 698 958 42003 844 947 43120 274 304
410 80 618 807 44372 95 423 34 657 710 857
42091 325 435 548 769 80 904 28 81 46261 561
621 849 919 83 87 47225 432 69 583 84 742 58
438 80 990 48182 225 534 85 675 831 49386 458
81 523 701 941.

50024 97 239 389 407 585 622 803 51 61 51049
174 229 72 329 66 435 595 98 662 797 836 87 99
917 20 70 52013 131 66 277 86 90 96 331 433
591 614 16 24 70 738 94 52334 189 297 371 532
75 774 80 845 930 54011 37 103 93 407 643 79
928 29 55128 78 79 243 44 51 303 407 613 703
85 842 79 928 56004 30 204 20 90 626 758 914
57276 427 72 99 610 18 63 792 847 953 70 58157
76 401 517 703 868 911 59173 279 318 468 84
534 614 723.

60013 147 84 287 318 86 944 64 73 61077 240
348 447 54 57 692 712 830 952 62135 37 218 343
693 830 59 903 23 72 63081 277 308 19 22 47
71 402 568 64004 42 135 61 80 234 315 27 658
940 94 65104 232 368 80 524 753 99 66114 52 78
773 480 534 65 725 62028 122 83 230 360 424
55 82 86 655 799 921 22 30 94 68135 258 81 2
404 69 816 48 994 69058 85 172 217 69 835 542
615 52 5 737 803 14 966.

70021 174 405 69 603 9 708 837 71048 206
892 480 759 88 835 963 72044 149 400 42 518
622 794 834 73176 83 242 358 614 79 735 870
918 74071 5 111 15 201 385 423 55 96 535 74
728 69 75219 465 509 24 720 954 76141 54 59
295 543 795 917 33 77034 150 71 95 409 541
824 935 78089 859 649 755 79106 66 244 427 506
95 634 750 853 5 945 90.

80142 310 676 745 852 72 903 81062 196 300
33 94 851 81 96 919 51 82013 191 233 403 63
650 753 962 83014 92 179 223 346 587 803 45
77 946 79 94 84016 57 79 98 107 364 81 409 587
625 64 969 92 702 814 15 85141 556 711 822 95
998 86032 44 139 620 46 270 822 990 87071 117
219 72 464 564 623 87 940 76 88160 70 620 66
861 89208 43 73 371 77 690 768.

90054 424 515 614 700 88 850 923 91090 190
438 56 549 740 85 849 51 952 91 92160 253 61
335 660 834 84 93030 206 22 5 354 455 579 631
877 930 94010 12 17 32 242 81 422 544 644 83
74864 920 43 95017 35 86 145 358 628 752 813
966 96029 79 173 4 414 637 896 97012 78 266
376 8 560 600 865 98054 80 484 92 519 32 672

JAK WYGRAĆ NA LOTERII?

Dowiecie się najlepiej

KAFTALA, gdzie KRÓL WYGRANYCH MILION

w Kolekturze **KAFTALA, gdzie KRÓL WYGRANYCH MILION**
sawitał już dwukrotnie (na Nr. Nr. 61.415 i 72.450).

723 949 99171 82 222 349 442 723 72 89 805 54
65 914 96.

10009 31 4 62 320 69 714 53 833 101065 88
131 290 311 23 53 461 815 69 962 102039 42 105
639 991 103032 108 33 222 62 440 9 97 580 676
80 806 955 92 104018 62 8 233 301 437 651 805
907 105222 63 310 578 627 750 942 106038 51 117
29 73 265 409 12 13 533 654 79 107118 380 427
550 635 780 938 108014 103 255 421 515 656 720
804 30 109082 436 520 619 42 39 81

110028 299 324 560 90 782 910 36 42 111130
212 337 400 93 98 678 834 950 112210 79 488 511
86 729 58 858 77 917 113232 523 772 852 83
114118 32 484 516 62 95 851 97 941 83 95 115479
647 81 801 913 116027 185 217 300 53 82 91 621
749 117171 92 312 405 572 808 118140 237 558
81 712 897 914 50 119031 64 186 416 587 621 60
714 83 844 86 911 49 50

120074 114 222 247 91 718 901 121133 43 48
371 493 526 59 609 69 752 924 122010 45 127 417
866 123050 53 63 203 790 466 744 910 26 27 28

2.000 zł. — 4087 10940 19472 23890

24732 34048 40139 69759 78323 92934
98477 99879 102552 140650 140793
146460 147657 151290 151186.

1.000 zł. — 872 2788 10618 12916
13771 21205 24174 24245 35097 41917
45280 47888 61240 62128 65366 65586
66709 66240 66917 71017 75731 78509
86418 120068 120480 120795 123430
123620 127530 134099 136609 137066
143221 145936 148255 164170 171366
175498 176214 179018 182042.

PO 200 ZŁOTYCH.
73 204 09 456 57 752 829 962 1015 148 70
221 22 469 526 604 887 2036 117 86 96 443 511
20 610 833 67 86 952 99 3007 107 208 380 88
417 34 78 612 25 72 711 19 4123 36 287 88 324

DZIESIĄTKI TYSIĘCY ZŁ.

wypłacamy codziennie naszym szczęśliwym Graczom!

N. JATKA **Piotrkowska 22**
Piotrkowska 66
Nowomiejska 1

Polecamy nadal nasze szczęśliwe losy!

72 124022 156 57 267 323 412 593 703 12 813 960
125383 95 441 513 692 865 914 61 126030 12 54
64 209 589 668 79 81 725 939 15 127006 38 110
205 492 587 944 128093 212 658 752 129029
118 47 65 265 842 586 687 746 984

130028 68 316 24 470 77 126 649 719 802 918
131099 120 55 90 202 267 508 20 641 711 884 906
50 132169 237 341 524 50 626 39 733 73 26 802 80
83 133096 259 327 640 89 703 13 916 33 65 134038
119 23 228 450 682 852 67 916 71 76 135230 49
60 364 780 836 133006 219 387 485 99 578 645
724 805 903 73 137155 520 52 734 58 138057
221 91 325 407 510 52 693 771 811 139023 60 123
200 12 329 814

140129 235 39 326 56 434 539 729 835 957
141004 14 28 40 155 211 49 321 417 81 699 888
142107 27 50 292 96 392 435 580 826 55 57 915
45 93 143050 128 85 556 710 829 144093 202 46
611 44 145047 77 344 86 647 67 732 842 918 73
146032 76 181 263 346 519 601 2 704 845 908 37
88 147008 80 102 14 203 322 452 740 973 90
148114 219 34 94 318 27 78 440 535 46 755 805
76 950 81 149138 270 401 57 638 538 803 926

150096 134 358 74 437 89 541 782 98 953
151094 124 265 315 58 76 416 666 152019 48 156
99 201 507 700 153052 421 691 714 813 88 154037
113 28 368 436 94 606 821 915 155023 32 342 70
73 426 41 581 646 96 954 156250 318 584 653 62
831 157036 118 69 85 98 234 84 414 41 81 530 604
53 778 817 926 158106 368 97 414 612 41 63 58
770 886 971 159114 81 297 455 592 640 733 94
97 802 944 70

160046 67 217 330 5 468 611 721 7 818 58
161038 40 116 203 75 458 549 601 91 752 962
162005 6 270 91 386 402 73 560 4 688 715 50 935
70 78 163147 248 312 463 583 67 728 860 91
164152 345 476 539 46 93 782 9 804 27 67 966
165146 68 257 69 424 36 94 528 723 824 166168
467 560 813 925 40 167002 139 273 359 90 400
19 27 844 998 168019 71 101 222 688 820 980
169013 3 6 94 245 66 564 828 41

170079 365 6 546 95 631 27 724 849 171037
46 99 350 412 611 53 85 825 70 172084 150 413
544 63 91 860 909 46 99 173043 324 79 95 548
631 959 174008 51 88 547 636 175073 116 52 212
396 545 873 176181 383 433 510 561 761 877 95
177041 110 275 6 341 77 623 776 96 831 46 58
74 94 178014 80 526 674 6 926 70 87 90 179226
326 68 79 408 4 767 825 919 79

180051 75 86 172 423 539 94 738 181146 452
525 746 867 982 182056 174 235 48 61 71 476 512
21 68 611 42 720 80 843 183109 20 57 511 603
730 919 184048 256 85 354 641 54 746 41 80

W drugim cięgnięciu padło:

20.000 zł. — 23833.

10.000 zł. — 5044 25931 50478.

5.000 zł. — 7556 20589 178308.

869 985 68019 71 361 419 28 58 625 31 93 858
92 952 69153 66 81 256 98 374 567 509 923 29.

70055 87 558 604 23 87 731 79 60 97 815
71243 64 468 640 848 61 72 936 44 72020 30 80
196 242 567 643 877 92 951 73107 21 47 200 387
446 620 92 95 723 908 74065 108 302 68 91 505
65 81 90 612 860 79 927 60 75010 100 08 09 14
81 32 54 338 884 918 76061 232 319 30 37 589
896 77075 345 96 437 574 609 77 715 77 87 78053
63 78 105 286 391 545 653 71 808 54 973 79041
218 49 309 420 67 514 605 36 89 700 962.

80000 14 171 278 81 366 595 709 36 72 81077
268 311 15 512 87 600 32 700 07 34 939 82147
431 52 509 612 775 882 94 901 64 83043 61 94
367 80 97 585 689 755 59 866 84194 308 475 84
657 63 781 820 83 936 87 85052 60 108 268 480
98 640 761 846 86011 39 148 60 343 57 87 577
700 856 299 87043 179 251 344 68 442 50 551
706 64 71 853 910 88180 211 24 455 89 571 681
760 843 911 89353 422 30 36 57 93 651 810
940 60

90047 69 242 371 440 539 97 658 99 743 807
92 91124 82 234 40 417 18 521 933 92001 24 228
222 99 433 563 66 3 95 700 838 39 910 93050 97
262 387 409 36 652 723 844 962 94149 211 96
405 90 616 32 69 825 918 95100 77 303 485
543 62 904 69 96051 132 213 16 17 304 72 789
936 61 62 97111 314 413 96 800 42 98093 290
327 65 449 88 743 61 93 889 939 99095 135 37
77 224 385 94 684.

100018 26 289 346 406 22 72 726 80 812 34
101113 211 57 584 820 933 98 102046 225 456
750 804 92 921 103057 105 386 97 417 37 627 824
920 104058 175 90 331 442 46 47 92 538 76 84
646 823 41 105092 227 94 367 414 537 686 737
858 64 106342 481 511 51 628 945 107044 88 93
108 200 01 759 93 875 945 108052 179 223 318
410 531 711 35 109067 75 159 399 424 59 97 510
643 77 748 830 985.

110017 77 249 56 69 500 66 79 687 991 111174
285 365 458 79 541 73 797 837 959 112066 76
133 223 36 71 434 43 560 601 32 40 715 54 915
52 113172 276 310 70 491 557 77 734 88 848 73
114022 121 348 391 457 93 7 12 85 115090 102
178 438 535 53 75 684 763 826 39 960 75 77 116036
102 38 51 70 225 444 69 76 571 683 707 75 896
117011 58 78 372 436 621 46 707 40 933 81 958
118

ZAPRASZAMY DZIŚ na OTWARCIE JERZY MILL Piotrkowska 73 tel. 240-55

Kapłanka tańca wyzwolonego

Mary Wigman przybywa do Łodzi

Przybyła do Warszawy znakomita tancerka niemiecka Mary Wigman wraz z zespołem, złożonym z 18 uczennic jej szkoły drezdeńskiej. Mary Wigman wystąpi na czele swego zespołu w teatrze Wielkim.

Zespół Mary Wigman wystąpi również w Łodzi. Mary Wigman jest największą tancerką Niemiec współczesnych.

Zwykle się nazywa Mary Wigman spadkobierczynią Isadory Duncan, na co możnaby odpowiedzieć i tak i nie.

Tak, dlatego, że podobnie jak boiska Isadora, Mary Wigman jest wyrazem buntu przeciw konwencji i skostnieniu; jest poetką, która własne ciało swe uczyniła instrumentem tworzenia, śpiewania poematów ruchowych; jest nowym wcieleniem „człowieka tańczącego”, który swe uczucia i wzruszenia ucieleśnia gestem.

Nie dlatego, że w odróżnieniu od nieokreślonej Isadory, Mary Wigman ustrzegła się przed anarchią natchnienia i dowolnością improwizacji; dlatego że, nie ulegając urokowi indywidualnych upośledzeń, potrafiła ująć swe doznania taneczne w karby sztuki zorganizowanej; dlatego że umiała pojąć swą sztukę innym i sama podporządkować się dyscyplinie zespołowej.

Kierunek Mary Wigman był w dziedzinie tańca tem, czem w literaturze i plastyce niemieckiej lat powojennych był ekspresjonizm.

Szkola Dalcroze'a w roku 1911 dała pierwszy impuls jej przeżyciom tanecznym, ale dopiero Rudolf Raban, apostoł tańca wyzwolonego, uświadomił jej właściwe powołanie.

W RYTMIE TAŃCA

Krew żywiej krąży. Twarz zmęczona błyszczy się... Lekkie przeciągnięcie pudrem przywraca skórze świeżość, naturalną barwę i aktywny mat. Pani nosi zawsze w torebce spreparowany na sproszkowanych cząstkach cebulki lilij białej

PUDER ABARID
DLA OPALONEJ CERY BLONDYNK POLECAMY KOLOR „PASTEL”

Do właścicieli nieruchomości, fabryk, mieszkań, biur i t. p.

Remonty, przeróbki i nowe roboty wykonuje szybko i solidnie

POGOTOWIE BUDOWLANE
tel. 111-83.

Pierwsze występy Mary Wigman w Szwajcarii i w Niemczech w roku 1919 zbiegają się z okresem „Sturm und Drang” ekspresjonizmu niemieckiego. Mary Wigman wyraża tańcem kielkowanie najgłębszych procesów psychicznych.

W roku 1920 Mary Wigman zakłada w Dreźnie szkołę, która stała się wylegarnią adeptów nowej Terpsychory, laboratorium młodych powołań.

Z tej szkoły wyszły najwybitniejsze „plastyczki” europejskie.

Z tej również szkoły wyszły zespoły taneczne, które ze swą mistrzynią na czele podbiły świat. Tournée Mary Wigman po Stanach

Zjednoczonych Ameryki Północnej było pochodem tryumfalnym.

Jej cykl: „Ofiary”, „Baśni taneczne”, „Tańce kobiece” uchodzi za objawienia nowej choreografii.

Zrywając z tyranią muzyki, Mary Wigman usamodzielnia taniec, nadaje mu autonomię czystej sztuki ruchowej. Muzyce wyznacza rolę pomocniczą wótru rytmicznego. Nie znaczy to, aby jej muzyka cieleśna nie miała własnej harmonii i własnego kontrapunktu.

Wyszedłszy z ekspresjonizmu, Mary Wigman potrafiła go przezwyciężyć, narzucając sobie i swym uczniom konsekwentny ład taneczny.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO i Niemieckiego wyuczam w bardzo krótkim czasie. Kryszek, Pomorska 15, Tel. 171-28. Zostać można od 1-3. Lekcja 1 zł. 472-3

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM okazynie częściowo lub razem ok. 130 maszyn koronkarskich 2 i 4 nitkowe w najlepszym stanie, firmy Kerling, Friess Eckert, oraz 5 maszyn szutarskich, stoły, maszyny pomocnicze. Zygmunt Eberstark Tarnów, Wolności 13.

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki, po cenach przystępnych poleca Marja Jakobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

Różne

JADZIA PAJAKÓWNA ucz. kl. 7 powsz. szkoły 127 zgubiła matrykulę.

ChOROBY ZWIERZĄT

(Specjalność — psy domowe) Lekarz weterynaryjny

M. A. Reich

przyjmuje codziennie od 9 do 1 i od 4-7 pp.

Wjazd do chorych zwierząt

Nawrota, II p. Tel. 175-77

Ceny lecznicowe.

Drugie ogłoszenie.

Zarząd Spółki Akcyjnej Przemysł Węlniany S. Barciński i S-ka w Łodzi, zawiadamia, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki odbędzie się dnia 28 maja 1935 r. o godz. 17-ej w biurze Zarządu Spółki w Łodzi przy ul. Tylnej 6, a następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok operacyjny 1934 i przedstawienie bilansu oraz rachunku zysków i strat za tenże czasokres. 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat. 4) Udzielenie absolutorium Zarządowi Spółki. 5) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących oraz wybór członków Komisji Rewizyjnej. 6) Uchwała w sprawie wynagrodzenia dyrektorów zarządzających i członków Zarządu za rok 1935 i Komisji Rewizyjnej za rok 1934. 7) Wnioski pp. Akcjonariuszy. Akcjonariusze, pragnący przyjąć udział w Zgromadzeniu, powinni złożyć swoje akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu co najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskiem, powinni nie później jak na 2 tygodnie przed datą Walnego Zgromadzenia, złożyć je na piśmie Zarządowi.

ZGUBIONO kopertę zawierającą 8 weksli na zł. 1190.—. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem. Zastrzeżenie nie zrobione. Firma E. Laude 6-go Sierpnia 2. Tel. 217-62.

Posady

DO PRZEDSIĘBIORSTWA przemysłowego potrzebny jest młody człowiek, mogący wykazać się świadectwem z ukończenia szkoły włókienniczej i mający kilkuletnią praktykę w branży wełnianej damskiej (Streichgarn). Może ewentualnie reflektować wykwalifikowany majster na godzinę zajęcia. Oferty sub „L. Z.” do „Głosu Porannego”.

Lokale

POKÓJ umeblowany, frontowy, jednoosobowy, z niekrępującym wejściem, wszelkimi wygodami i telefon do odnalezienia. Zachodnia 57, m. 1.

DUŻY pokój, nadający się dla małżeństwa, z niekrępującym wejściem do oddania, 11-go Listopada 57, front, II piętro, m. 8, od 10-12 i 6-9 w.

8 POKOJE, kuchnia, przedpokój służbowy, kąpielowy, wygodny, gaz, elektryczność, dwa wejścia. Zawadzka 9. 10469-3

Do akt. Nr. Km. 816 V/35

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 5-go Leon Wasowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza 10

na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 16 maja 1935 r. o g. 11 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do f. „Motto-Galanterja” w. Dora Grynoch

w jego lokalu w Łodzi, przy ul. Narutowicza 4

składających się ze stu tuzinów niel. 12 sztuk szalek, 15 tuzinów kołnierzyków, 15 tuzinów potników, 10 tuzinów pończoch, 4 tuzinów reform, 115 metrów watołiny oszacowanych na łączną sumę zł. 599.—

które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 10.5.35

Komornik (-) Leon Wasowski

Dr. med. NIEWIAŻSKI

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych

Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9 w w niedziele i święta od 9-1

Dr. med. M. RUNDSTZTEIN

AKUSZER-GINEKOLOG
Pomorska 7, tel. 127-84
Przyjmuje od 8-10-ej

DWA POKOJE z kuchnią i wygodami oraz cztery pokoje z kuchnią i wygodami do wynajęcia. Wólczańska 23.

ŁADNY umeblowany pokój z wszelkimi wygodami tanio do wynajęcia. Gdańska 18 m. 36.

Uzdrowiska

USTRON, Śląsk. Pierwszorzędny pensjonat „Nelli” przyjmuje zgłoszenia na czerwiec. Profesora Reinholdowa, Kraków, Karmelicka 56. 827-2

D-RÓWIE FALLEKOWIE otwierają kolonje letnie na Węgieńskiej Górze (Beskidy Śląskie) Inf. i zgłosz. 10-12; 4-9 Pomorska 91, tel. 260-97. 737-3

DOKTOR

Z. Henrykowski

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych

mieszka obecnie

Traugutta 9, front, I p.

przyjmuje panów od 8-11 i od 6-9 w

w niedz. i święta od 9-12.30 pp.

Panie od 10-11 r. i 5-9 w

Dr. E. Gutman

choroby dzieci

Wznowił przyjęcia

Gdańska 26, tel. 173-00

codz. od 11-1 i 4-6

Dr. med.

TREPMAN

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopielowych

Zawadzka 6, front II piętra,

telef. 234-12

przyjmuje od 8-12, 2-4 i 6-9 wiecz

W niedziele i święta od 8-1 pp.

DOKTOR

H. Braeufigam

choroby wewnętrzne i nerwowe

od 6 maja r. b. przyjmuje

w Hotelu „Savoy”

w godz. od 11-ej do 12.30 pokój 210.

Dr. med.

Michał Urbach

chor. nerwowe i wewnętrzne

Zawadzka 15, tel. 148-89

przyjmuje: 1-2 i 5-7.

Do akt. Nr. Km. 1507 V/34

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 5. Leon Wasowski zam. w Łodzi przy ul. Narutowicza 10

na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dn. 29 maja 1935 r. o g. 11 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, należących do Róży i Izraela-Dawida Bodziechowskich w jego lokalu w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9

składających się z szafy, stołu, 5 krzesel, toaletki, szafy, kredensu, zegara, 2 palt, szafy, kanapki, i 2 stolików

oszacowanych na łączną sumę zł. 900 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, 11.5.1935 r.

Komornik (-) Leon Wasowski

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd.

Wólczańska 21, tel. 167 15

przyjmuje zapisy na nast. działy:

1. Sztuka stosowana-hafciarstwo
2. Krawiectwo damskie - krój
3. Gorsciarstwo-krój
4. Modniarstwo-kapelusze
5. Bielizniarstwo-krój
6. Ondulacja
7. Manicure

Sekretariat czynny w godz. od 9-13 i 15-19.

Bez forsy niema radości
Bez „OLLA” niema pewności!

“OLLA”
Gum..?

Wyśmienite LODY

porcja 35 gr.
wraz z wodą sodową i waflem czekoladowym

KOLACJE JARSKIE

z 5-ciu dań po 90 gr.
poleca

Cukiernia „ZRÓDŁO”
Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

Krenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 10 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia

za wiersz milimetrowy i szpalowy (strona z szpalami 1-3 strona 2 szp.) Reklamę tabelarną redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 3) gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nakłady 40 gr. Zwyczajna (str. 10 szpali) 12 gr. Drobia 15 gr. za wyraz, najniższe ogłoszenie zł. 1.50 Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najniższe zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubowe 12 zł. Ogłoszenia samojasowe obliczane są o 50% drożej, firm. nagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek 30%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.